

Müntehibi sanilere düşen mühim vazife !

Müstakiller arasında lâiyikliği kabul etmeyen, siyasî akide ve hayatları noktai nazarından menfî roller oynayan namzetlere rey vermemektir.

Cumhuriyet Halk fırkası Millet Meclisinde mutlaka samimi bir mürakabe ve tenkit imkânını kurmak istiyor. Serbest fırka tecrübesinin verdiği menfi netice, onu bu azimden çeviremedi. Memlekette anarşi ve istikrarsızlık tevhit edecek teşebbüslere mâni olmak fırka için bir vazifedir. Fakat aynı zamanda memleketinsiyasî terbiyesini her mâniyaya rağmen yükseltmek te lâzımdır. Müstakil meb'us intihabı teşebbüsü, bu maksadı istihdaf ediyor.

Gazi Hazretlerinin beyannamelerinde müstakil, daha doğrusu, Cumhuriyet Halk fırkasına program

itibarile muhalif olacak olan namzetlerin haiz olmaları icap eden şartlar, vazihan tesbit edilmiştir.

Halbuki gerek siyasî akıbetleri itibarile, gerek politika hayatlarında menfi roller oynamak noktasından hayat ve karakterleri bu şartlara uymayanların namzetler arasında bulunduğunu hayretle görüyoruz.

Namzetler arasında hali hazırda Cumhuriyet Halk fırkası teşkilâtına dahil olan zevat bulunduğu gibi lâiyikliği kabul etmeyen, itikadat ve an'anatı diniyeye hürmeti fırkalarının programına sokan Terakkiverler de göze çarpıyor. Acaba Kâzım Kara Bekir ve Refet

Paşalar namzetliklerini ilân ederlerken lâiyik olduklarını da ilân ettiler mi? Herhalde muhterem müntehibi saniler, meb'us seçecekleri zevatta Gazinin beyannamesindeki şartları arayacaklardır.

Bundan başka, müntehibi saniler, mutlaka namzetliklerini ilân eden zevatın isimlerine muayyen bir çerçeve dahilindeki müstakil veya muhalif zevata bağlı değildirler.

İstanbul gibi geniş ve münevver bir muhitte aranan şeraitte yani Cumhuriyetçi, Milliyetçi, Lâiyik ve bilhassa samimi dört muhalif meb'us bulmak o kadar güç olmasa gerekti

Yeni Meclise Doğru..

Siirt Meb'usu Mahmut

Ankara: 23 (Telefonla) — Yeni meclis, on gün sonra faaliyete geçiyor. Bu, yeni bir devrin başlangıcı sayılabilir. Başlayan bu yeni devrin hususiyeti firkaca, hükümetçe yeni yeni işler, yeni yeni prensipler takip edileceği noktasından mütalea edilemez. Zira, iktidar mevkiinde olan fırka; millî idare kuruldu kurulu memleketin mukadderatını elinde tutan fırkadır, Cumhuriyet H. Fırkasıdır. Fırkanın prensipleri ise bütün memleketin malûmudur.

Yeni devrin hususiyeti en ziyade şu noktada göze çarpar: Prensipier muayyendir, fakat bugün bilhassa malî ve iktisadi sahada yapılacak ıslahat, girişilecek teşebbüslar, alacak tedabir düne nisbetle daha vazihdir, daha kat'îdir. Hükümetin senelerce devam eden tetkikleri, Gazinin son tetkik seyahatlerindeki müşahade ve intibahları vaziyetteki her türlü tereddüt ve müphemiyeti izale etmiştir. Bundan böyle hükümet, malûm ve muayyen bir yol üzerinde, malûm ve muayyen hedeflere doğru tereddütsüz yürüyebilir.

Zannedildiğine göre yeni Meclisin fevkalade içtimai, en az Haziran ayının sonuna kadar devam edecektir. Bu müddet zarfında esasen tetkikatı bitirmiş, hazırlanmış bazı malî ve iktisadi projelerin kanuniyet kesnetmeleri beklenebilir.

Fırkanın ve hükümetinin programına esas olacak belli başlı noktaları; Büyük Reis intihab beyannamesinde izah buyurdu. Bu izahat, müstakbel faaliyet mevzuları hakkında vatandaşlara tam bir fikir vermeğe kâfi geliyor. Cumhuriyet Halk Fırkası; millî vaziyetimizi refaha ve inkişafa doğru hareketli bir gidiş haline koymak hususundaki gayesine kuvvetle bağlıdır. Fırka; en ziyade ehemmiyet vermeğe lüzum gördüğü bazı esaslar arasında.

— Büyük reisinin lisanile şunu da ifade ediyor:

"Bütün inkılap neticelerini, vatandaşların tam emniyetini ve millî nizan ve inzibatı, dahi li ve adli teşkilât ve kanunlarla koruyan ve hiç bir hadise veya tesir önünde sarsılmayan bir hükümet otoritesi kurmak ve işlemek, işlerimizin temelidir."

Şüphe yok ki, yalnız bu firkada sayılan esasların tahakkük ettirilmemesi; hem dahilinde hem de memleket ve rejim lehinde daha kuvvetli bir emniyet havasının doğmasına yarayacaktır.

Bugün her tarafta yeni meb'uslarımız intihap edilecektir

Intihabat sabah saat 8 de başlayacak ve 18 de bitecektir İstanbulda müstakil namzetlerin adedi 47 ye balığ oldu

Halk fırkasının Muş namzetlerinden HASAN RASİT B.

Halk fırkasının Mersin namzetlerinden HAMDİ B.

Halk fırkasının Tokat namzetlerinden NAZİM BEY

İstanbul meb'us intihabı etrafındaki hazırlıklar tamamile bitmiştir. Müntehibi sanilerin rey atmalarına mahsus olan sandık dün, kordelalarla süslenmiştir. Bu sabah saat yedide Belediye dairesinden alarak bir itfaiye otomobile konacak ve muzika ile Darülfünuna nakledilecektir. Heyeti teftişiyeye azaları da otomobillerle sandığı takip edeceklerdir. Tam saat sekizde reyler atılmağa başlanacaktır.

Halk fırkası vilâyet idare hey'eti dün kaza mutemetlerinin iştirakile bir içtima aktetmiş ve intihabat vaziyeti hakkında görüşülmüştür.

Müstakil namzetler 47 yi buldu

İstanbuldan, mebusluk için müstakil namzetliklerini koyanlar vakit yaklaştıkça çoğal maktadır. Evvelki gün akşama kadar 26 kişi müracaat eylediği halde dün de 21 kişi müracaat etmiş ve bu miktar 47 yi bulmuştur. Hey'eti teftişiyeye bu-

Halk fırkasının Kayseri namzetlerinden

Halk fırkasının Manisa namzetlerinden TURGUT B.

Halk fırkasının İstanbul namzetlerinden HASAN VASİF B.

Muhtelif vilâyetlerin müstakil namzetleri

SAMSUN 23 (Milliyet) — Yüzbaşılıktan müteakit Rifat ve Bekir Beyler buradan müstakillen namzetliklerini vazettiler.

ADANA 23 (Milliyet) — Burada avukat Ahmet Sabih, tüccardan Halil Cebbar, Bekir Sıtkı, Sadeddin Fuat, Akşehir kaymakamı Sinan Beyler müs (Devamı 6 ncı sahifede)

gün saat sekize, yani intihap başlayıncaya kadar müstakillerin müracaatlarını kabul edecektir.

Dün namzetliklerini koyanlar

Dün müracaat edenler, muharrir ve iktisatçı Halil Mithat, dalğıç ve sünger mutahassısı Muharrem, Hasan ecza de-

posu sahibi Hasan Ahmet, bütün tüccar Hacı İbrahim zade Cemal Nusret, sabık amele mu rahhası Üzeyir Avni, Şark şimendiferleri Yedikule atelyesinde Osman, Çebüglü Hasan Cemal, sabık Lâzistan meb'usu Sudi, sabık serbes fırka Şişli Ocak mümessili Hidayet, Sebat mobilya fabrikası sahibi Aşiret oğlu Hulûsi, Faik Âli, sabık miralay Hasan Tosun, tüccardan Murat Hulûsi, espak adliye müsteşarı Kenan Ömer, müteakit binbaşı Mehmet Hayri, posta ve telgraf memurlarından müteakit Naşit, ayak-kabıcılar cemiyeti hey'eti idare azasından Sait, hayvan borsası umumi kâtibi Vahit, süvari yüzbaşılığından müteakit Sadullah İzzet, Yeşilköyde çiftlik sahibi Halim ve Güneş Necmi B. lerdir.

Güneş Necmi B.

Bu zevattan Güneş Necmi B. dün akşam üzeri geç vakit refikasıle beraber belediyyeye (Devamı altıncı sahifede)

H. Fırkasının İstanbul namzetleri

- 1 — Abdülhak Hâmit B.
 - 2 — Akçora oğlu Yusuf Bey
 - 3 — Ahmet Rasim Bey
 - 4 — Sıhhiye vekili Refik Bey
 - 5 — Hamdi Bey
 - 6 — Samsun meb'usu Ali Rana Bey.
 - 7 — C. H. F. idare hey'eti azasından Salâh Cimcoz Bey.
 - 8 — Sabık müzeler müdürü Halil Bey
 - 9 — Dokumacı mühendis Hasan Vasif B.
 - 10 — Yedikule deri fabrikası usta başısı Hamdi Bey.
 - 11 — Seyrüsefain fabrika sinda tesviyeci Yaşar Bey.
 - 12 — Bayazıtta Okçular da kunduracı Hayrullah Bey.
- 4 namzet açık.

Devlet Bankası

Meclisi idareye alınacakları belli değil

ANKARA, 23 (Telefon) — Saraçoğlu Şükri Beyin, mebus intihap edilmesine rağmen Devlet Bankası müdürü umumiliğine tayin edileceği ısrar ile söyleniyor. Bankanın meclisi idaresine kimlerin tayin edileceği hakkında ortada isimleri geçen zevata, hiç bir tebliğ ve işaret vaki olmamıştır. Henüz kimlerin meclisi idareye alınacakları belli değildir.

Ankarada Hakimiyeti milliyet bayramı

ANKARA 23 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi Bugün on üç yaşına giriyor. Bu millî bayram münasebetile devair kapalıdır. Şehrin her tarafı donanmıştır. Halkımız mukadderatını bilen eline aldığı yıldönümünü sevinçle tes'it ediyor Gece tenzirat yapılacaktır.

İspanya cümhuriyeti tanıdık

ANKARA 23 (A.A.) — Türkiye cümhuriyeti İspanyanın yeni rejimini tanımıştır.

Samsun ve Mersin limanları

ANKARA, 23 (Telefon) — Hükümet Mersin, Samsun ve Ereğli limanlarını anrejî usulü ile yaptırmak kararındadır. İnşaata talip bazı gruplarla müzakerat cereyan etmektedir.

Çocuk bayramından muhtelif intibalar

Çocuk bayramı çok neşeli geçti

Gülhane parkında, muhtelif yerlerde eğlenceler tertip edildi

Çocuk vali ne işler yapacak?..

Dün Hâkimiyeti milliyet ve çocuk bayramı şehrimizde çoşgun bir neşe içinde geçmiştir. Şehrin muhtelif mntakalarında eğlenciler tertip edildi.

İzciler Sabah saat 10,5 te İstanbul izcileri büyük bir resmigeçit yaptılar.. Amelî hayat, Erkek muallim mektebi, Feyziati, Feziye, Galatasaray, İstanbul, Hayriye, Kadıköy Vefa, İstiklâl ve Kabataş liseleri izcileri resmi geçide iştirak etmişlerdir..

Resmî geçitte, ellerinde renk renk tablolarile, mini mini mektepliler en çok nazarı dik-kati celbediyordu.. Bu levhalar da şunlar okunuyordu:

"Mektep isteriz, temiz hava isteriz, bol gıda isteriz, oyun yerleri isteriz.."

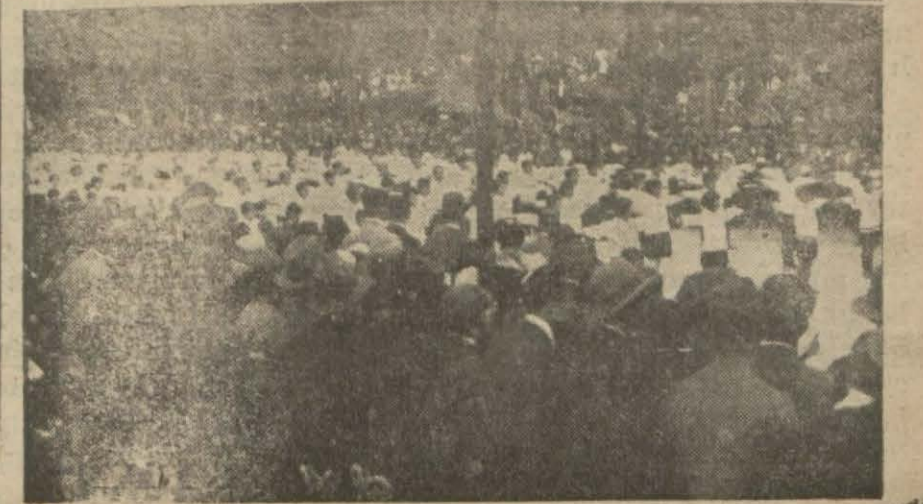
Park'ta Gülhane parkında büyük bir genlik tertip edilmişti. Şehirdeki mekteplerin ekserisi park-

taki eğlentiye iştirak etmiştir. Mektepliler arasında yarışlar, oyunlar tertip edilmiş, bazı mektep talebeleri tarafından harekâtı bedeniye yapılmıştır.

Bilâhare hokkabaz, kukla oynatılmış, sureti mahsusada getirtilen bahriye muzikası geç vakte kadar, küçüklerin bayramını şenlendirmiştir. Himayei Etfal cemiyeti, şehir sokaklarında dolaşan Şarlo mukallidini de ufak bir ücretle, bütün gün imtidadınca, parktaki küçükleri eğlendirmeye memur etmiştir. Bir kısım küçükler de define dalları ve bayraklarla süslü hususî tramvaylarla geç vakitlere kadar şehirde gezinti yapmışlardır..

İkinci gün

Çocuk haftasının bugün ikinci günüdür. Bugün saat 14 te Maksim barda bir konser verilecektir. Pazar günü Tepebaşı tiyatrosunda verilecek (Devamı 6 ncı sahifede)

Gülhane parkında çocukların talmimleri

Yıldız ve Meşrutiyet

Tahsin Paşanın Hatıratı

Tejrika No: 40

“Şark meselesi..”

Beyoğlunda meşhur Yani lokantasının üstündeki dairei mhasusa

havi mühim bir eser yazarak Rus hükümetine vermiş ve hatimesinde o taraflara lisan ve âdatı mahalliyeye mükemmelen vâkif ve siyasette mahir konsoloslara gönderildiği ve masraf ihtiyar edildiği halde arzu edilen muvaffakiyâtın elde edileceği ve Devleti Osmanîyenin di-yarı mezkûrede hiç bir hüküm ve nüfuzu kalmayacağını bildirmişti. O vakit saraya gönderilen evraktan Rusların büyük muhamir ve profesörlerinden “Kamarofskinin” “Şark meselesi..” ve Rus Şurayı devlet asından Çirivanskinin “İslâmiyet âlemi..” nam eserinin bu bapta etraflı malumat ve mütaaleati siyasiyeyi havi olduğu anlaşılı-yordu. İngilizlerin, Almanların sarka ait âmal ve ihtiraslarını gâh hülûlü müslihane gâh tecavüzkârane mevkii tabrika ko-ymağa çalıştıklarını görerek Rus menafîni bu nazardan takip etmekte ve her gün bir vesile bu-larak Arabistandan istifadeye koşmakta oldukları görülmüş-üdü. Rus hükümeti İstanbulda pek mühim bir şubei istilaie teşkil etmiş ve Beyoğlunda meşhur Yani lokan-tasının üstündeki dairei mahsu-sayı bunun için isticrar ettirerek yerli gayri müslimlerden hattâ Osmanlı memurlarından vasıta-lar tedarik edip külli mikdarda para sarfetmekte bulunmuştu-ki Beyoğlu zabıtasından başka sarayın hususî hafiyeleri canip-lerinden de sureti daimede tak-ip ve tafahhus olunurdu.

Rusların meşhur iktisadiyu-nundan Vîladimir Kapiteş Bah-risefitten İran körfezine kadar bir şimendifer hattı tesis etmek hattı Suryeden geçirmek, küve-tye götürmek, Bağdat ve Kerbe-lâya şubeler uzatmağa üzere bir proje yapmıştı, sendika da teşkil etmişti, fakat İngiliz ve Al-man rekabeti Velâdemirin te-sebbüsünü akamete uğrattığı idi.

Avrupa devletlerinin Türki-ye umuru dahiliyesine müdaha-le ve devletimizin istiklâlî si-yasîsine tecavüz maksadile hiç bir fırsatı kaçırmadıkları tafsi-lâtı sabıkadan kâfi derece vu-zuh ile anlaşılıştır. Bu me-yanda Rusların sarkta ve Orto-doks hristiyanlık âleminde te-sisi nüfuz edilemek için muh-telif zamanlarda ve muhtelif şekil ve suretlerle yaptıkları intirikalar Berlin kongresine ait bir hâtıra ile büsbütün te-vazzuh ettiğinden mezkûr kon-

grede hazır bulunan ve bizzat ortodokx olması hasebile saha detinin bitarâflığına şüphe caiz olmayan bir zatın bu mesele hakkında bana anlattığı bir vak'ayı burada nakletmeyi faydadan hali bulmadım.

Vak'ayı hikâye eden zat Aleksandr Kara Todori Paşadır. Son asırlık siyasi tarihimize bir mevkii mahsus sahibi olan Aleksandr Todori Paşa Osmanlı hükümetinin muhtelif memuriyetlerinde bulunarak derece derece yükseldikten sonra Hariciye Nazırlığına ka-dar çıkarılmış ve Türk - Rus muharebesini müteakip Berline Prensi Bismarckın riyaseti altında toplanan kongreye Osmanlı hükümetinin murahası olarak gönderilmişti. Kara Todori Paşa vasi malûmata malik, görgüsü ve tecrübesi zi-yade, derin, tebbiât ve tetkikatle tanınmış bir diplomat idi. Sultan Hamit bu zatın vu-luk ve irfanına, tecrübe ve me-lekesine karşı büyük bir itimat taşır, bir çok mühim mesailde onun reyini sorardı. Bu itimat son zamanlarda Kara Todori Paşaya Yıldız sarayı dahilinde bir daireyi mhasusa tahsis ettirecek dereceyi bulmuştu. Kara Todori Paşa daireisi bir aralık başkitalet, baş mâbeyn-cilik, ser yaverlik gibi resmî daireler meyanında madut idi. Kara Todori Paşa uzun müddet diplomasi vazifeleri ifa etmiş ve Berlin kongresinde, de bulunmuş olduğu cihette kendisiyle görüşmek şayanı istifaide idi ve gâh iş hasebile gâh herhangi bir fırsat zuhurunda Paşa ile mülakata im-kân bulduğum zaman sohbetinden, beyanatından, maziye ait hâtıralarından ve umumî fikirlerinden bir zevki hakikat çıkarır, kendisini merak ve lez-zetle dinlerdim.

(Bitmedi.)

Japon sefiri Ankaraya gitti

İSTANBUL, 22 A.A. — Japon sefiri M. Yoshida cenapları bugün konvansiyonel trenile Ankaraya gitmiştir.

Bir tashiş

ANKARA 23 (A.A.) — Kastamonu mebusu namzetlikleri meyanında Kastamonu mebu-su Hasan Fehmi Beyin de ismi mevcut olduğu halde tele-fonla yanlış almarak listeye dahil değil gibi gösterildiğinden özür beyanile tashiş olun-

İspanyada

Rusya ile münasebat mühim..

MADRİT, 22 A.A. — Hariciye nazırı M. Lerroux Sovyetler Birliği hükümetinin İspanyol Cümhuriyeti hükümeti tarafından tanınmış ve tanınmaya-cağı meselesi hakkında Havas Ajansı muhabirlerinden birine şu beyanatta bulunmuştur:

“Bu mesele büyük bir ehemmiyeti haizdir. Nazırlar meclisinde bu ciheti mevzuu bahsedeceğim. Bununla beraber Rus yadın gelen haberler karşısında kayıtsızlık göstermiyoruz. Hudutlarımızı daimi bir nezaret altında bulunduruyoruz. Cümhuriyet idaresini kollayıp koruyacağız.”

Madam Curie İspanyada MADRİT, 22 A.A. — Meşhur Fransız fizik âlimlerinden Madam Curie bu sabah Madrid'e gelmiştir. Bütün gazeteler bu kadın âlim hakkında takdir kâr makaleler yazmışlardır. Madam Curie perşembe günü ilim ve fennin tekâmülü ve telziz telgraf mevzuları hakkında bir konferans verecektir.

Navarre umumi meclisi PAMELUNE, 22 A.A. — İspanyanın Navarre eyaletinin umumi meclisi dahiliye nazırına tahriri bir müracaatte bulunarak Navarre eyaletine ait im-tiyazların idaresini ve bu eyaletin cümhuriyet idaresinin kuvvetleşmesine yardım etmesini istemiştir.

Nazır verdiği cevapta Saint - Sébastien misakını tanıyan Madrid hükümetinin Navarre'ın mahallî ve tarihî hukukuna riayet etmeğe karar verdiğini beyan etmiştir.

İspanya'da komünistler KORDU, 22 A.A. — Komünistlere propaganda yapmaları ve kanunen teşkilât vücu-de getirmeleri için mezuniyet verilmiştir.

İspanya'da kumar meselesi MADRİT, 22 A.A. — Nazırlar meclisinin içtima hitamında dahiliye nazırı gazeteci-lere beyanatta bulunarak İspanya'da bazı mahafilin cümhuriyet idaresinin kumara mü-saade edeceği zanına düşmüş olduklarını ve fakat bunda al-dandıklarını beyan etmiştir.

Meclis, affi umumî kararına mesini İspanya haricinde bulunan asker firarilerle yeni idareye şimdîye kadar itaat etme-liş olanlara da teşmil etmeğe karar vermiştir. Meclis, haric-te bulunan İspanyol muhacir-rinin vatanlarına avdetleri çarelerini tetkik etmek üzere bir komisyon teşkil etmiştir.

Meclis, affi umumî kararına mesini İspanya haricinde bulunan asker firarilerle yeni idareye şimdîye kadar itaat etme-liş olanlara da teşmil etmeğe karar vermiştir. Meclis, haric-te bulunan İspanyol muhacir-rinin vatanlarına avdetleri çarelerini tetkik etmek üzere bir komisyon teşkil etmiştir.

Son Haberler

Bir can damarı daha kazandık

Irmak - Çankırı hattı dün merasimle açıldı.

ÇANKIRI 23 (A.A.) — Irmak - Çankırı hattının resmi bugün 15,40 da Maliye vekili Çankırı mebusu Abdülhalik Bey tarafından yapılmıştır. Ankaradan gelen davetlileri hâmil bulunan tren saat 15,39 istasyon da kurulan takın önünde durmuştur. Abdülhalik Bey bir nutuk irat etmiş ve Çankırı halkı namına Maarif müdürü Fazıl Bey mukabelede bulunmuştur.

Müteakiben Abdülhalik Bey İstasyonu dolduran on binlerce halkın samimî tezahüratı içinde hattın Çankırı için her surette hayrî olması temenniâtı ile takın kurdelaşını kesmiş ve tren İstasyona girmiştir. İstasyonda bulunmakta olan lokomotifler düdüklərini çalmak suretille merasime iştirak etmişlerdir. Çankırı şehri ve esnaf cemiyetleri namına müteaddit kurbanlar kesilmiş ve ka-leden top atılmak suretille ilk trenin Çankırıya varması selâmlanmıştır. Küşat resmini müteakip Abdülhalik Bey C. H. F. merkezine gelecek Firka tarafından verilen çay ziyafetinde hazır bulunmuşlardır. Gece belediye tarafından bir ziyafet verilmiştir.

ABDÜLHALİK B. IN NUTKU Maliye Vekili Abdülhalik B. hattın küşat merasiminde şu nutku söylemiştir:

Muhterem Vatantaşlarım, aziz müntehiplerim: Irmak - Çankırı Demiryolunun resmi kışadına hükümet tarafından memur bulunuyor-duk. Bugün 23 Nisan bayramına Çankırı için bir bayram daha ilâve etmekte müftekhirim.

Bitmiş zaman, kömür havzasının istihlâlatını memleketin içerlerine sevk edecek olan bu Demiryolunun büyük ehemmiyeti ve fakatleri hakkında size fazla bir şey söylemeyi lüzumsuz görüyorum. Siz bunu pekâlâ takdir edersiniz. Yalnız şuna kanım ki bundan sonra 23 Nisanı iki bayramın iki yıl dönümü olarak daima tesit edeceksiniz.

Hükümetin yürüttüğü Demiryolu siyasetini aynı şiddet ve ısrarla takip edeceğini ve buradaki yolun programında tesbit edilen bütün noktalara gideceğini temin etmek isterim. Bugün buraya gelen tren Demiryolu programının fill ve en canlı bir neticesidir.

Muhterem vatanşahlar, bu yolu açarken daima çok isabet kâr irşadını bizden esirgemeyen ulu rehber büyük halâkâ rımız Reisicumhur Gazi M. Kemal Hz. lerine bipayan tazimlerimizi arz ve C.H.F. sma ve onu temsil eden Hükümetin başında bulunan Başvekil İ-

met Paşa Hazretlerine şükran larmızı takdim etmeyi bir vazife addederim. Bu vesile ile de bu hattın inşaatında devlet Demiryolları erkânı ve heyeti fen niyesine hat üzerinde çalışan mühendis ve işçilerine âlenen beyan teşekkür ederim.

Bundan sonra Maarif müdürü Fazıl Bey de bir nutuk söylemiş ve merasime nihayet verilmiştir.

Yeni Meclise Doğru..

(Başı birin sahifede)

Yeni meclisin mühim bir hususiyetini daha kaydetmek lâzımdır: Eger, hüsnü intihap vaki olursa, yeni mecliste. Cümhuriyetçi, milliyetçi, lâiyk ve fakat Cümhuriyet Halk Fırkası haricinde, onu programından ayrı esas ve kanaatlerle bağlı otuz kadar mebusun bulunacağı demektir. Mecliste böylece muhalif, binaenaleyh mürakıp bir teşekkülün faidesi üzerinde kimsenin tereddüdü yoktur. Bütün mesele; muhalefet ve mürakabeyi yapabilmektir. Yokan tecrübelerden alman dersleri umarız ki, atıye ait mesaimizde hepimizi dikkatli ve hassas bulundurmağa yarayacaktır. Bundan başka şunu da unutmamalı ki, bir fırkanın herhangi müşbet ve fa ideli bir fikri yürütebilmesi için mutlaka İktidar mevkiiinde bulunması lâzım değildir. Kuvvetli fikirler, her maniyaya rağmen mutlaka yürür ve muvaffak olurlar. İktidar elinde tutan frka ise; nereden gelirse gelsin, kuvvetli fikirlerle yüz çeviremez, bilâkis onları benimsemek ister. Binaenaleyh eğer maksat: Sağlam fikirlerin yürütmesi ise; ekalliyette veya ekseriyette bulunmanın ehemmiyeti çok azalır.

Gazinin beyannamesinden de anlaşılıyor ki, frka memlekette hükümet otoritesinin da ha sağlama esaslar üzerinde kurulmasına çalışacaktır. Buna şiddetli bir lüzum vardır. Hükümet otoritesinin kâfi derecede kuvvetli olmadığı yerlerde memleket ve rejim hesabına uğradığımız zararların hesabı yoktur.

Siirt mebusu MAHMUT

Ankarada intihap

Bugün saat 10 da müntehibi saniler rey atmağa başlayacaklar

ANKARA 23 (Telefonla) — Ankarada Intihap Heyeti teftişi günü yarın sabah belediye sa-lonunda saat dokuzda hazır bulunacak ve saat onda müntehibi sanilerin onda sekizi hazır olduğu halde reyler atılacaktır. Belediye salonuna frka namzetlerinin isimlerini ihtiva eden güzel bir levha ve Gazinin beyannamesi asılmıştır. Nahiyelede müntehibi saniler reylerini vermek üzere daha bugünden şehrimize gelmişlerdir.

Zonguldak maden kömürü işleri Türk anonim şirketi amele başçavuşu Hasan Bey firka-yaya verdiği taleptesinde ez-cümle diyor ki:

“1293 senesinde Zonguldak Bağlık kariyesinde doğdum. Zonguldak iptidai mektebinde okudum, 14 yaşında küfecilikle madende çalışmağa başla-yarak iki sene sonra kaznacı yedeği ve bir sene sonra da kaznacı ustası oldum. Askerli-gimi yaptıktan sonra eski vazifeme avdet ettim. 326 da ma-den başçavuşu oldum. Türk harflerle de okur yazırım. Noksanlarımı da ikmale gayret etmekteyim. Umumi harp-te ve İstiklâl harbinde çalış-tım. Halk fırkasının en eski azasıyım. Amele birliğinde mu-

rahhas bulunuyorum. Memleketime ve mesleğime daha çok hizmet etmek için amele mü-messili olarak mecliste çalış-mak istiyorum. Namzetliğim kabul buyrulursa mebus ol-duğum sonra da amele kalaca-ğım. Tatil zamanlarımda ocak-taki işime avdet ve aynı hayati-taki takip edeceğim. Meslekteki hal ve vaziyete söz ve faaliye-timde ve meslektaşlarımla te-masta daima memleketin men-faatinı nazarı dikkate alaca-ğım ve menfi hiç bir cereyana iştirak etmeyeceğim..”

Halk fırkası namına namzetliklerinin konmasını talep için müracaat edenler arasında karakteristikleri vardır. Bu cümleden olmak üzere Ço-rumun Sungurlu kazasının Sa-hipler köyünden Kara Meh-met oğullarından Hasan oğlu Bekir çavuş taleptesinde diyor ki:

“Sungurlu kazasının Sahipler köyündem. Çiftçiyim. Askerlik vazifemi hakkile yap-tım. Ulu Gazimizin açtığı yeni çığıra ve fırkamızın esaslarına gönülden bağlıyım. Daima bu yolda yürümeye and içtim. Kö-yümüzün ocak reisi ve azasıyım. Vatan ve millet işlerinde hizmet etmek en büyük eme-limdir.”

Yeni meclisin meşgul olacağı meseleler

Adli kanunlarda tetkikat neticelerine göre islahat yapılacak

ANKARA, 23 (Telefon) — Yeni Meclis bayram ertesi fevkalâde içtima davet edilecektir. Meclisin bilhassa meşgul olacağı meseleler mall ve iktisadi sahada yapılacak islahat-tır. İçtimalara temmuz iptida-sına kadar devam edilecektir.

Adli kanunlarımızda da son zamanlardaki tabikatın ver-diği neticelere göre, islahat yap-ılması mükarrerdur.

Gazi Hz. nin uzun müddet devam eden müşahede ve tet-kik seyahatlerinden alınan neticeler gerek Fırkanın, gerek meclisin yeni mesaf ve cephesi-ni tamamen tayin etmiş oldu-ğu cihetle, yapılacak islahat matlup gayeleri müspet saha-larda tecelli ettirecek mahiyet-

te olacaktır ve bu husustaki projeler hazırlanmış haldedir.

Hükümet otoritesine ve o-nun işletilmesine bilhassa e-hemmiyet verilecektir.

Tosyada büyük bir yangın oldu

KASTAMONI, 23 A.A. — Dün gece Tosyanın İkinci köyünde çıkan yangında köyün 50 hanesi kâmilen yanmış ve kalan 31 ev gönderilen vesait sayesinde kurtulmuştur. Vilâyet yangına uğrayanlara yardım için teşebbüsatta bulunmuş ve açıkta kalanların ibate ve işeleri temin olunmuştur. Nüfusca zayıf yoktur.

Haftalık Siyasî İcmal

İspanyadaki cümhuriyet meselesi Avrupa diplomasinin siklet merkezini teşkil etmekte devam ediyor. Kral 13 üncü Alfonso İspanyadan müfarakat ettikten sonra Paris'e ve Paris'ten de Londra'ya gitmiştir. Kralın ilk günlerde haber verildiği gibi istifa etmediği anlaşılacaktır. Bilâkis Kral Alfonso, İspanyadan çıkar-ken, bir beyanname imzalamış ve bu beyannamele hukukundan as-la fragat etmediğini, fakat cüm-huriyetçilerin kahir bir muzafferi yetile neticelenen intihabat üzeri-ne memleketten çıkmayağai fayda-lı bulunduğunu bildirmektedir.

bu fırsattan istifade ederek tek-lar İspanyaya dönecek. Herhalde kralın memleketle avdet için fırsat kolladığı aşikârdır.

Kralın İspanyaya avdetine mü-sait bir fırsatın zuhur edip etmi-yeceği henüz malûm olmamakla beraber, yeni İspanyol cümhuri-yetinin müşkilât içinde olduğu şüphesizdir. Bir defa cümhuri-yeti ilâna yardım edenler arasında ihtilâf çıkması bekleniyor. Bu da tabii görülmelidir. Çünkü cümhuri-yeti ilân edenleri bir arada tutan âmil, kralın diktatörlüğüne karşı müsterek hareket edilmesi lüz-u-mu hakkında bir kanaat idi. Kral ve diktatörlük ortadan kalkınca, sosyalistlerden, mutedil cümhuri-yetçilerden ve radikallerden teşek-kül eden bu cephenin de bozulma-sı beklenebilir.

Diğer taraftan bir de Katalon-ya meselesi çıktı. Katalonya, İspanyanın şimali garbisinde kâin bir eyâlettir. Bu eyâlette öteden beri ayrılık istidadı vardır. Ah-alisinin âdetleri başkadır. Lisan şiveleri başkadır, memleketin iktisadiyatı İspanyanın diğer kısımla-rına benzemez. İspanyada cümhu-

riyet ilân eder etmez, Katalonya da istiklâlini ilân etmiş ve Katalonya Cümhuriyeti ismini de almıştı. Fakat son bir kaç gün zarfında yeni Katalonya devleti ile İspanya cümhuriyeti arasında yapılan temaslara neticesinde Katalonya bu isimden vazgeçmiş “İspanya federal cümhuriyeti içinde müstakil Katalonya devleti..” namını almıştır. Bundan anlaşılıyor ki Katalonyalılar, tam istiklâlden vaz geçmişler, İspanyaya mühlak dahili işlerinde muhtar bir hükümet teşkil etmekte iktifa etmişlerdir.

İspanyadaki inkılâbın portekiz-de de âkisler görüleceği tahmin edilmektedir. Filhakika Portekiz-deki vaziyet de aşağı yukarı İspanyadaki vaziyete benziyor. Portekiz seçken bir cümhuriyet ol-makla beraber, beş senedenberi Karmona tarafından diktatörlükle idare edilmektedir. Nasıl ki İspanyada Primo de Rivera diktatör idi Portekizde de Karmona aynı vaziyettedir.

Son zamanlarda Portekizin bir müstemlekesi olan Madeira'da ihtilâl çıkmıştır. Portekiz hükümetinin bu yüzden vaziyeti haylı sar-sılımsız iken, şimdî İspanya'da da bu inkılâbın vücut bulması Porte-

kiz hükümetini büsbütün zayıflat-mıştır. Portekiz esasen mütemadî bir ihtilâl memleketidir. general Karmonayı devirecek yeni bir ihtilâl çıkması beklenilmektedir.

İspanya'daki idare değişmesi-nin harici tesirlerine gelince; yeni vaziyetten İtalya'nın memnun olmadığı anlaşılacaktır. Evvela sistem değişmesi itibarile bu te-beddül İtalya'ya memnun etme-miştir. Sonra İtalyanlar, İspanya-nın zayıflayacağından ve binneti ce Fransanın Akdenizin garbinde daha ziyade kuvvetleşeceğinden endişe etmektedirler. Filhakika Primo de Rivera İspanyası, Fran-sadan ziyade İtalya'ya mütema-yıldi. Hattâ diktatör iktidarda i-ken İtalya ile İspanya arasında bir de dostluk muahedesi imzalan-mıştır. Şimdî yeni cümhuriyet rica-li bu muahedenin feshi ihtimalin-den bahsedecek kadar siyasi ace-millik gösteriyorlar.

İngilizlerin de idare tebeddülü-nü hüsnü telâki etmedikleri an-lanılıyor. İngilizlerin bu tebeddül meselesinde bir de hususî alâkalârı vardır. İspanya kraliçesi İngi-lizdir. Kraliçe Viktorya'nın toru-nu olan İspanya kraliçesinin bu â-kibetî İngilizler için siyasi olduğu kadar da hissiyatî meselesidir. Fak-at bundan sarfnazar İspanya

krallık iken İngiltereye âzamî de-recede dost bir devletti. Yeni cüm-huriyetle ne gibi bir siyaset takip edeceği meçhul olduğundan rejim değişmesine karşı endişeli bir â-la-ka göstermişlerdir. Bununla be-raber bütün Avrupa devletleri, yeni cümhuriyete karşı dürtüst davran-mışlardır. Her devlet bunun niha-yet İspanyol milletini alâkadar e-den bir mesele olduğunu takdir et-mektedir. Ve İngiltere ve İtalya da dahil olduğu halde bir çok Av-rupa devletleri yeni İspanya cüm-huriyetini tanımışlardır.

Fransa ile İtalya arasında bahri tahdidî teslihat meselesi et-rafında Londra'dan cereyan eden müzakereleler fena bir cereyan al-mıştır. Fransızlar tarafından gös-terilen müşkilpesentlik yüzünden bu müzakerelerin âkim kalacağı bildirilmektedir. Fransız — İtalyan müzakeratının âkim kalması ne demek olduğu tahmin edilebilir. Bu, yalnız İtalya ile Fransa gibi Avrupanın iki büyük devleti ara-sındaki siyasi rekabetin devam et-mesi demek değil, bütün Avrupa devletlerinin alâkadar eden bir vaziyetin hasıl olması demek olacaktır. Esasen Fransanın bu noktâ üzerinde müşkilât göstermesi, yal-nız bahri tahdidî teslihatla ehem-

miyet vermesinden ileri gelmiyor. Bu, Bütün Fransız harici siyase-tinin yeni bir istikamet alması mâ-nâsına tazammun eder.

Filhakika bu yeni istikametnin mahiyetini Fransız Reisicumhur-unun Afrika seyahati minasebeti-le söylediği nutuklardan anlayo-ruz. Reiscümhur bilhassa Nis'te irat ettiği bir nutukta Fransanın tahdidî teslihattan evvel emniyet meselesine ehemmiyet verdiğini söylemiştir. Tahdidî teslihatla mi emniyet, yoksa emniyetle mi tah-didi teslihat meselesi Avrupa dev-letlerini bu tahdidî teslihat mese-lesini ortaya çıktığı gündenberi meş-gul etmektedir. Fransa ancak em-niyet teassisi etkilenen sonra tahdi-di teslihat gelebileceğinin kuvvet-li bir mürevvicidir. Fakat Avrupa da zaman ve zemin müsait oldu-ğca vakit vakit bu noktâ nazardan fedakârlık yapmaktadır. Ancak Avrupa devletlerinin herhangi bir-rine hiddet ettiği zaman da bu “tahdidî teslihattan evvel emni-yet..” nazariyesini bütün kuvvetile ileri atmaktadır. Bu Fransanın e-line kuvvetli bir silahtır.

Fransanın son zamanlarda bazı işlere canı sıkılmıştır. Bu yeni siyasetin mevdi geçen seneki Al-man intihabatından başlar. Alman meclisine Fasistlere benzeyen-

Balkan turizm kongresi yarın şehrimizde açılıyor.

Balkan haftası dünden itibaren başladı

Yunan murahhasları geldiler. Bugün diğer Balkan mümessilleri gelecekler

Dün gelen Yunan murahhasları ile talebesi

Balkan haftası şehrimizde dünden itibaren filen başlamış. Dün İzmir vapurile şehriye Yunanistandan 8 talebe, müderris, 2 murahhis geldiler.

Talebeler ve murahhisler Darülfünun talebe birliği müesseseleri ile Turing ve Otomoklip murahhasları tarafından istikbal edilmişlerdir.

Darülfünun talebesi vapurile Yunan talebelerinin samimi ahvârı ile karşılanmışlar, Yunan talebesi talebemizi pîlo ile sporcularımıza mahşarkıyî çalarak ve "Zito, o..." diye bağırarak karşılanmışlardır.

Talebelerimiz de Yunanlılar safına 3 defa "Şa... şa... şa" diye bağırılmışlardır. Gelen talebelerden altısı hukuk fakültesindedir, ikisi de Felsefe talebelerindedir. Talebe ile birlikte gelen mehb'usu M. Makkas da vardır.

Makkas gelecek perşembe günü Ankarada sabık Türk

A. H.

Beyin yeni bir makale serisi

Suriye'de Fransızlar

Muhterem karilerimizin büyük bir alâka ile okudukları "Tasnak Hoybon" makale serisini yazan "A.H." B. "Milliyet" için çok dikkate şayan yeni bir seri hazırlamıştır.

Suriye'de Fransızlar

serlâvhasını taşıyan bu seride memleketimiz dahilindeki düşman propagandalarının ve cenup hududumuzdaki vak'aların iç yüzünü bütün çıplaklığı ile gösteren ve Suriye'de çevrilen entrikaları teşrih eden bu makale serisini, karilerimizin alâka ve merak ile okuyacaklarına şüphemiz yoktur.

Doktorsuz müesseseler

Belediyece tesbit edilerek vekâlete bildirildi

Hıfzıssıha kanunu, mucibince elliden fazla işçisi olan müesseseler, birer doktor bulunmadıkça mecburdur. Belediye sıhhiyesi birer birer müesseselerde doktor bulunup bulunmadığını tesbit ettirmiştir.

Yedikule haricindeki bazı aderi imalâthanelerinde ve şehir civarındaki bir kısım müessese lerde doktor bulunmadığı anlaşılmıştır. Bunların listesi vekâlete gönderilmektedir. Sıhhiye müdürlüğü ayrıca bu müesseselerin kanun hükmüne riayet etmediklerinden bahisle vilâyet makamına kanunun emrettiği şekilde lüzumu tecziyelerini bildirmiştir.

Zaro ağa

Asırdide Londrada neler anlatıyor?

Zaro ağa Amerikada uzun zaman kaldıktan sonra nihayet Avrupaya döndü. Zaro ağa ile Londrada mülakat eden bir Fransız muharriri Zaro ağayı 157 bahar geçirmiş olan bu asırdide ihtiyarın 1774 de doğduğunu, beş defa askere gittiğini, birbirini takiben 11 kere evlendiğini sonuncu zevcesini de dört sene evvel aldığını yazıyor. Fransız muharriri o telde Zaro ağayı ziyaret ederken Paristen geldiğini söyleyince Zaro ağa Paris'in Almanya olduğunu söylemiş, sonra bu coğrafya hatası tashih edilmiştir. Zaro ağa beş defa asker olarak hangi muharebelere gittiğini söylemiş, 1799 da Akkâ harbine gittiğini, Bonapart'ı orada gördüğünü, 1823 de Yunan ihtilâline karşı gönderilen ordu ile gittiğini, 1854 Kırım muharebesine gittiğini, 1877 de de Türk - Rus harbine iştirak ettiğini anlatmıştır.

Zaro ağa bütün içmediğini az yemek yediğini, ispirotolu içkilere daima çekindiğini, zihni hiç yormadığını söylemiştir.

Darüşşafaka rozetleri

Kurban bayramının birinci günü Darüşşafaka mefâatine rozet tevzi olunacağından muavenet arzusunda bulunan Erkek ve Kız Muallim mekteplerine resmi ve hususî Liseler talebe ve talibatın Arife günü kutu almak üzere, hüviyet varakalarını müstehiben, Nuru Osmaniyede kâin Cemiyeti Tedrisiye merkezine müracaat

lar nihayet hükümetin kuvvetini anlamak istedi. Bir defa mesai fırkasından ufak bir zümre ayrılmıştı. Sonra liberallerin hükümete ne dereceye kadar yardım edeceklerini bilmek lâzımdı. Hülasa karşılardaki hükümetin kuvveti ne idi? Bunu ıssızlık hakkında hükümetin takip ettiği siyasetin müsbet bir netice vermediği ve hükümetin itimada lâyık olmadığı yolunda bir takrîrle tecrübe ettiler. Bu tecrübe neticesinde hükümetin 54 ekseriyeti olduğu anlaşılmıştır.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

POLİS

Dolandırıcı Fuat Suriyeye kaçmak isterken.

Pendikte yakayı nasıl ele verdi? Mahkûmun çantasından neler çıktı?

Bundan bir sene evvel, Aye-tullah, Ziya isimindeki iki arkadaşla Emniyet sandığını on beş bin lira kadar dolandıran ve üç sene dokuz ay hapse mahkûm olan Fuat, cür'etkârane bir surette firar ederken kayı ele vermiştir. Bu hususta yaptığımız tahkikatın verdiği netice şudur: Fuat, mahkûmiyeti, henüz temyizce tasdik edilmemiş olduğu cihetle, tevkifhanede bulunuyor. Orada Hamdi isminde diğer bir hırsız la ahbablığı ilerletmiş ve iki kafadar, kaçmak için bir plân hazırlamışlar ve bunu tatbika koyulmuşlardır.

Hamdi iki gün evvel bir pal to hırsızlığından dolayı Beşiktaş sulh ceza mahkemesine çağırılmış ve Fuat da şahit göstermiş. İki hırsız iki jandarma muhafazasında geçen gün mahkemeye gönderilmiştir. Mahkemede yalan şahadetini yaptıktan sonra dışarıya çıkarılan Fuat ile maznun Hamdi mahkemenin merdivenlerinden inerken Fuat birden bire merdivenleri atlamış ve Dolmabahçe tarafına doğru kaçmağa başlamıştır.

Muhafız jandarma Mustafa Hamdiyi arkadaşına bırakarak koşmuş, Fuat evvelce hazırlanmış bir otomobile atlayarak süratle gözden kaybolmuş.

Otomobil Kabataşta durmuş Fuat iskelede bekleyen bir sandalla Üsküdüre geçmiş. Şemşipaşadaki evine uğramış, bavalunu almış, takma siyah saç takmış ve mümkün mertebe

kiyafetini tebdil ettikten sonra aynı sandalla Haydarpaşaya gelmiş, oradan da trenle Pendik'e gitmiştir.

Pendikte sahil birahanesinde bira içerken, karşısında bir iskemlede oturan Pendik kara kol kumandanı başçavuş Selim Efendi Fuadın vaziyetinden şüphelenmiştir.

Fuat jandarma çavuşunun kendisinden şüphettiğini seze rek hemen bavalunu alarak Kartala doğru yol almış ve takdığı siyah bıyıkları derhal yalup atmıştır. Fuadın arkasından koşan Selim Efendi Fuadı yakalamaya muvaffak olmuştur.

Fuat, evvelâ herşeyi inkâr etmiş, mühendis olduğunu, tetkik seyahatine çıktığını söylemiş, fakat bu sözlerle hakaretleri telif edilmediği için Kartal bölük kumandanlığına teslim edilmiş, telefonla İstanbul'dan sorulmuş ve hüviyeti anlaşılacak hapis hancine jandarma bölük kumandanlığına gönderilmiştir.

Fuatın üzerinde bir Fransız pasaportile takma bıyık bulunmuştur. Bavalda da bir kat simokin, açık renk bir elbise - ce keti henüz dikilmemiş - siyah ceket, yelek ve fantazi pantolon, lâcivert elbise ve daha bir çok eşya çıkmıştır.

Fuat Pendikte beklediği büyük miktardaki parayı aldıktan sonra posta trenile Adana'ya gidecek ve oradan da Fransız pasaportile Suriyeye kaçacaktır.

Kongreler

Bugün Hilâliahmer ve Etibba kongreleri var..

Bugün öğleden sonra saat ikide H. Ahmer Cemiyetinin senelik kongresi Vilâyet merkez binasında aktolunacaktır.

Etibba muhadenet cemiyeti kongresi de sabah saat onda Güllhane müsamere salonunda yapılacaktır.

Üç kişi yaralandı

İzmirde şoför Hasanın idaresindeki kamyonet Yıkaktepe köyü yolunda devrilmiştir. Üç yolcu yaralanmıştır.

de o zamanki vaziyete benzetmek istemiş, Mac Donald hükümetinin itimada şayan olmasından değil, muhafazakârlar gelirse daha fena olacağından endişe ettiği için fırkasının itimat beyan edeceğini bildirmiştir. Diğer İngiliz gazetelerinin mütaleaları da aşağı yukarı Lloyd George'un sözlerine benzeyor. Mac Donald hükümetinin müsrif olduğu, programsız olduğu, bir iş beceremediği söyleniyor. Fakat bunun yerine gelecek daha iyi bir hükümet bulunmadığı ileri sürülüyor.

İşte İngiliz hükümeti itimat rey almış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Mac Donald hükümeti ekseriyeti kazanmış olmakla beraber, bu imtihan neticesinde vaziyeti hiç te kuvvetlenmiş değildir. Bilâks itimat reyine rağmen denilebilir ki zayıflamıştır. Lloyd George vaziyeti çok iyi anlatmıştır. Liberal fırkasının hükümeti itimat beyan edeceği hakkındaki nutkun da yarım asra yakın bir zaman evvelki hâdiselere temas ederek demiştir ki:

1886 senesinde Liberal fırka, altı sene Lord Salisbury'nin iktidâr mevkîinde kalmasına yardım etmişti. Lord Salisbury hükümetinin iyi bir hükümet olduğundan değil, ondan daha fena bir hükümet gelmesin korkusu ile bu müzaheretle bulunmuştu.

Kazanç

Muallimlerin paraları iade edilecek

Barem tatbik edildikten sonra ilk mektep muallimlerinden kesilen yüzde beş kazanç vergisinin tahsiline devam edilmiş idi.

Muallimlerden de kazanç kesilmemesi için vekâletten emir gelmiştir. Bundan başka hazırandan itibaren alınan kazançlarda iade edilecektir. Biriken on aylık yüzde beşin muallimlere iadesine başlanmıştır.

Mülkiye müfettişleri

Bahkesir ile Edremitten avdet ettiler

Edremit havalisinde teftişatta bulunan İstanbul mntakası mülkiye müfettişleri Hacı Hüsnü Bey ve rüfekası şehrimize avdet etmişler ve vali muavini Fazlı Beyle uzun müddet görüşmüşlerdir.

Vali muavini Fazlı Bey, mülkiye müfettişlerinin Dahiliye vekâletinden direktif alarak çalıştıklarını, İstanbul'da ne işle meşgul olacaklarını bilmediğini söylemiştir.

Maamafih müfettişlerin İstanbul devairinde teftişata başlıyacıkları anlaşılacaktır. Müfettiş Beyler, Trakya'dan sonra yaptıkları Bahkesir - Çanakkale - Edremit teftiş raporlarını vekâlete göndermek üzere dir.

21 ilk tedrisat müfettişi

Önümüzdeki ders senesinden itibaren İlk mektepler hakkında mevcut talimatnamenin tabkını, talebenin vaziyetini yakından tetkik için ilk tedrisat müfettişlerinin tezyidi tekkârür etmiştir. Halen şehrimizde 21 ilk tedrisat müfettişi bulunmaktadır.

Hazıranda bir imtihan açılarak kıymetli ilk mektep muallimlerinden bir kısmı müfettişliğe alınacaktır.

İngiliz sefiri Ankaraya gitti

İngiliz sefiri Corç Klark cenapları dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Sefir cenapları bugün saat 16 da Ankaraya müvasalât edecek olan Lord Athlon cenaplarını istikbal edecek ve Lortla beraber ayın 26 sında İstanbula gelecektir.

Lort bugün saat 17,30 da Reiscimhur Hazretleri tarafından kabul edileceklerdir.

Bu, Almanya hakkında da doğrudur. Binaenaleyh İngilterede ıssızlık çare aranmak icap ederse, bu İngilterenin haricinde aranmak lâzımdır. İşte bunun içindir ki, İngilizler diğer devletlere yardım yolundan kendi kendilerine yardım yolunu takip etmediği düşünmüşlerdir. Filhakika bu, çok ehemmiyetli bir meseledir. Ve cihan siyasetini bu görüşle görmeyen neticeleri de çok büyük olacaktır. Bir zamanlar, devletler, kendi refah ve sadetlerini başka devletlerin felâketinde görürlerdi. Harpten evvel ki zamanı hatırlayanlar bu hâleti ruhiyeyi bilirler. İngilizler derler ki:

— Almanya bugün ortadan kalksa, bundan her İngilizin madî istifadesi olacaktır.

Düşünülmüyordu ki Almanya İngilterenin rakibi olduğu kadar da İngilterenin müşterisi idi. Bu yekdigiderini siyaseten zayıflatmak, iktisaden ezmek yolu sonuna kadar takip edildi. Neticeden zınlılar kadar da ezenlerin müteessir oldukları anlaşıldı. Norman projesi bu anlamın bir tezahürüdür. Ve bizz bu takdir etmektedir ki, Cemiyeti Akvamdın ve tahdidi teslihattan ziyade sulha yardım edebilir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

Borçlar

İhbar etrafındaki tetkikat ne oldu?

Diyunu umumiye itilâfında büyük hatalar yapıldığını iddia ile maliye vekâletine bir raporla müracaat eden Himmet zade Hüsnü B. in tevdi ettiği vesâik üzerinde tetkikat ikmal edilmeğe üzeredir. Bu hususta maliye hey'eti teftişiyere reisi Adil B. şü malûmatı vermiştir.

— Himmet zade Hüsnü Bey bir hata iddiasında bulundu ve borçların ödenmesi için bazı kolaylıklar gösterdi. Riyasetinin altında bulunan Maliye teftiş hey'eti teftişiyesi bu meseleyi henüz tetkik etmemiştir.

Diğer taraftan verilen malûmata göre ihbarın ilk kısmı tahakkuk etmiştir.

Muhtelit mübadelelerin bir tebliği

İSTANBUL 23 (A.A.) — Muhtelit mübadele komisyonu kâtibî umumîliğinden tebliğ olunmuştur:

"İstanbul belediye mntakası haricinde kâim bulunan ve tevarüs tarikle kendilerine ait olan emlakten dolayı tazminat almak üzere istida vermiş olan İstanbuldaki Rum etabilleri varislik sıfatlarını en kısa bir müddet zarfında muhtelit komisyon nezdinde isbata davet olunurlar.

Varislik sıfatlarını isbat için müracaat etmeyecek olanlar bu kabil emlakten dolayı tazminat istemeğe hak iddia edemezler.

Binaenaleyh, alâkadarların (Mis sokağındaki binanın 31ncü katında bulunan dairei mahsusada) muhtelit mübadele komisyonuna aşağıda gösterilen evrakı tevdi ederek dosyalarını tamamlamaları lâzım gelir.

A) — Türk kanunu medenîsinin tatbik mevkiine konduğu tarihten (4 teşrinievvel 1926) tarihten evvel ölmüş olanların varisleri olduklarını isbat için verilecek istidallara mahall muhtarları tarafından kaunnen ve nizamen lâzım gelen şekil ve surette tanzim edilmiş birer ilmühaber rapredilecektir.

B) — Türk kanunu medenîsinin tatbik tarihinden (4 teşrinievvel 1926) tarihinden sonra ölmüş olanların varisi olduklarını iddia ve isbat için müracaat edecek olanlar bu husustaki istidalları salâhiyetten mahkemeler tarafından verilecek hüküm varakalarını rapredileceklerdir.

Bu, Almanya hakkında da doğrudur. Binaenaleyh İngilterede ıssızlık çare aranmak icap ederse, bu İngilterenin haricinde aranmak lâzımdır. İşte bunun içindir ki, İngilizler diğer devletlere yardım yolundan kendi kendilerine yardım yolunu takip etmediği düşünmüşlerdir. Filhakika bu, çok ehemmiyetli bir meseledir. Ve cihan siyasetini bu görüşle görmeyen neticeleri de çok büyük olacaktır. Bir zamanlar, devletler, kendi refah ve sadetlerini başka devletlerin felâketinde görürlerdi. Harpten evvel ki zamanı hatırlayanlar bu hâleti ruhiyeyi bilirler. İngilizler derler ki:

— Almanya bugün ortadan kalksa, bundan her İngilizin madî istifadesi olacaktır.

Düşünülmüyordu ki Almanya İngilterenin rakibi olduğu kadar da İngilterenin müşterisi idi. Bu yekdigiderini siyaseten zayıflatmak, iktisaden ezmek yolu sonuna kadar takip edildi. Neticeden zınlılar kadar da ezenlerin müteessir oldukları anlaşıldı. Norman projesi bu anlamın bir tezahürüdür. Ve bizz bu takdir etmektedir ki, Cemiyeti Akvamdın ve tahdidi teslihattan ziyade sulha yardım edebilir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

İngilteredeki ıssızlığın en büyük sebebi İngilterenin müşterilerinin fakirleşmiş olmaları ve iştirakî haklarını kaybetmeleridir.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet
İsrin umdesi "Milliyettir"

24 NİSAN 1931

İDAREHANE — Ankara caddesi
No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları:
24311 — 24312 — 24313
ABONE ÜCRETLERİ
Türkiye için Harış için
3 aylık 400 kuruş 800 kuruş
6 " 750 " 1400 "
12 " 1400 " 2700 "

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş
tur. Gazete ve matbaaya ait işler
için n üdiyete müraaat edilir.
Gazetemiz ilânların mes'uliyetini
kabul etmez.

Bugünkü Hava

Dün en fazla hararet 22 enaz
13 di. Bugün rüzgâr mütehavvil
ve hava açık

Çocuk haftası

Bir iki senedir yeni bir âdet
çıkı: 23 Nisanda çocuklar işi-
mize katılıyorlar. Dün gazete-
de oturan bir takım etfalin
gazeteyi işgal ettiklerini gördüm
ve hemen geçen seneden
aldığımız tecrübeni derhatır
ettim. Bizim zamanımızda çocukluk
bu günkü kadar terakki
etmiş olmadığı için işlere
çocukları karıştırmazlardı. O se-
beple çocukların bu müdahale-
den hoşlanıp hoşlanmadığını
kestiremiyorum. Fakat doğru-
sunu söylemek lâzım gelirse
benim pek hoşuna gitmiyor.
Gazetede yerlerimize yedi sekiz
yaşındaki masumların oturu-
şu içime dokunuyor. Bakıyo-
rum da çocuğun benim yerimi
pek âla doldurduğunu hissediyorum.
Yalnız içinde bir ukte var.
Bu işi neden tevsî etmiyoruz
lar. Neden bu çocuk istilâsı ga-
zetelerle Polis ve Vilâyete mun-
hasır kalıyor. Onlara neden hâ-
cet görülmüyor. Madem ki çocuk
haftasıdır. Niçin 23 nisanda
Tramvayları, Şirket ve Sey-
risefain vapurlarını çocukların
idaresine vermiyoruz? Hele bir
kerre çocuklara sorun bakalım,
gazeteciliğimi, yoksa kapta-
nlığı, vatmanlığı mı tercih edersin-
iz? diye sorunuz! Görürsünüz
alacağımız cevabı!

Devlet kuşu!

Gazeteyi birlikte okuyarak
Babâlıdan birlikte çıkıyorduk.
Birine 10,000 lira ikramiye çıkmış.
Gazete bunu "Devlet kuşu
birinin başına kondu" ser-
lâvhası altında yazıyordu.

Ağır ağır asırdide Babâlı
caddesini çıkarken oradaki ağaç-
lardan birine tünemiş bir
kuş arkadaşın üstüne uğurlandı!
Beriki kızdı:

— Bizde tali nerde? Başkası
na Devlet kuşu konar, 10,000
lira kazanır, bizim de elbisemiz
leke olur?

— Hiddetlenme, dedim, sa-
na da konacak! Nişan alıyor!
FELEK

Gülhane müsamereleri

Gülhane seriyatının bu se-
neki müsameresi tbbiyelerinin
onuncusu 19 Nisan pazar günü
saat dört buçukta muallim Na-
zım Şakir Beyin riyaleti altın-
da inikâ etmiştir. Filips firma
lı seyyar Rontgen makinesi ile
tecrübeler yapıldıktan sonra
dahiliye muavini Amil Bey tar-
afından kalp da tamamıyale-
rinin ensulisi ile tedavisi Nev-
zat Bey tarafından Pareksis-
tik müteserrih kalp, İhsan Ri-
fat Bey tarafından Liyoidik nef-
roz. Muallim Abdülkadir Bey
tarafından Miyokart enfarek-
tüzlerinin elektro kardiograf
vasıtasıyla teşhisi dair hasta-
lar takdim olunmuş ve celseye
nihayet verilmiştir.

Kurban deri ve barsaklarınızı
küllü ayıyare cemiyetine veriniz.
Fend

Türk dili için

Ankara Hukuk fakültesi pro-
fesörlerinden ve sabık Kazan
Türkleri Millet Meclisi ve mil-
li hükümet reisi Sadri Maksu-
di Beyefendi tarafından (Türk
dili için) ünvanile pek mühim
bir eser neşredilmiştir.

Bilhassa yarım asrı müteca-
viz bir zamandır bir çok siyasi
ve içtimâî âmillerle kendisini
bulmağa başlayan Türk âlemin-
de Türk dilini sadeleştirmek
pek mühim milli bir mesele ol-
muştur. Her Türk kabilesinde
yerleşen münevverler Türk hal-
kının medeniyette yükselmesi-
ni, siyasi haklarını kazanması-
ni, milli birliğini kavrayabil-
mesini temin düşüncelerinde
en başta dil meselesile karşıla-
şmışlardır.

Halkın anlıyabilmesini ve bü-
tün Türk kabilelerinin anlaş-
masını temin edecek Türk dili
hangi kabilenin dili idi ve bu
dilden Arap, Acem terkipleri
ve sözleri kaldırılarak nasıl sa-
deleştirilecekti? Sadri Bey e-
sasında Türk dünyasının bugü-
nü ve uzak geleceği için en mü-
him bir mesele olan bu dil bir-
liği hakkında şimdiye kadar i-
leri sürülmüş olan fikirlerin en
ilmi bir surette işlemekle kal-
mamıştır. Bu büyük ve mühim
işin halli için kendisinin düşün-
celerini ve tavsiyelerini de can-
lı ifadelerle tesbit etmiştir.

Türk dilinin birliği, diğer
dillere nazaran mevki, kuvve-
ti ve dilimize muhtelif mede-
niyetlerin tesirleri, ilmi istih-
lahların da Türk sözlerinden ya-
pılarak tam mânasile milli bir
Türk dili yaratılması meselesi,
eserde ehemmiyetle tetkik edil-
miştir.

Diğer milletlerin dillerinin
geçirdiği tarihi safahat bilhas-
sa başka milletlerde ilmi istih-
lahlar yaratmak işinin nasıl
halledildiği hakkında mühterem
muellifin eserinde mühim yer
ayırması dilimiz hakkındaki
çok kolaylaştırmıştır. Büyük
Gazinin sayanı hayret olan isa-
bet ve nüfuzu nazarı bu kitap
işin yazdıkları vezicelerle ve
eczümle "Ülkemizi, yüksek istik-
lâlini korumasını bilen Türk
milleti dilini de yabancı diller
boyundurduğundan kurtarmas-
lıdır.", cümlesinde bir daha te-
cellî etti.

Çin içerilerinden Balkanlara,
Sibiryadan Akdenize kadar ya-
yılmış olan Türk halklarının
konuştuğu Türkçe bir dildir
ve bir dil olarak kalacak
mıdır?..

Sadri B. bu mühim mesele
hakkındaki kat'î kanaatlerin
her dmağda sağlam olarak yer
leşmesine çalışıyor, ve eserin
hemen her fâslında Türk dilinin
birliğini tekrarlıyor ve bu dilin
bütün Türk kabilelerinde saklı
kalmış sözlerle işlenerek çok
zengin ve tamamile ilmi ve me-
denî bir dil olabileceğinde ısrar
ediyor.

Türk ilminin her tarafında
aynı kuvvetle anlaşılacak ve bü-
tün medeniyetin esaslarını ve
en ince duygularımızı aynı de-
recede bize anlatmağa yaraya-
cak olan bu Türk dilinin teme-
lini ise Sadri Bey garbi Türki-
ye lehçesinde buluyor. Çünkü
"sarf ve nahvinin inkişafı, sav-
tiyatının ahengi, lefâfeti, ede-
biyatının zenginliği cihetinden
Türkiye lehçesi Türk lehçeleri
arasında birinci mevkiî işgal e-
diyor. Ve her zaman edecektir.
Bu lehçe bütün Türk lehçeleri-
ne örnek olacaktır. Başka leh-
çelerin yükselmesi, inkişafı bu
lehçeye yaklaşmak istikametinde
de gidecektir.", (1)

Türk dili hakkında düşün-
müş olanların pek çoğu Türki-
ye veya İstanbul lehçesinin dil
birliğini teminde esas olacağı-
ni kabul etmişlerdi. Merhamet
İsmail Gasprenski'nin kanaati
ve emeli de bu idi. Ve (Tercü-
man) bu gayeye tarihi ve mü-
him hizmetler görmüştü. 1905
buhandan sonra da Rusyada
yaşayan Türk kabilelerinde neş-
redilen matbuatın ve ilmi eser-
lerin büyük kısmı açık yani A-
rabi, Farişi terkipler kaldırılarak
İstanbul lehçesinde idi. Fa-

(1) Türk dili için sahife (455)

kat bu cereyanın yanında Azer-
baycanda yazılan tiyatro piyes-
lerile, Kazanda basılan milli
romanlarla ve umum Türk ka-
bilerinde neşredilen şiirlerle
mahallî lehçeler dahi kuvvetli
bir surette işlenmeğe başlamış-
tı.

Bu iki cereyan arasında te-
madî eden kuvvetli rakabetin
neticesi bitaraf olarak tetkik e-
dilirse kanaatimce artık mahallî
lehçeciliğin galebesini kabul
etmek imkân haricindedir.

Azerbaycanda, Kırmıda, Ka-
zanda ve bilhassa Kazak —
Kırgız ve Başkırtlarla, Özbek-
lerde mahallî lehçelerde yapı-
lan neşriyat hayretle karşı-
lanmağa elyaktı.

Azerbaycan devlet neşriyatı-
nın 1927 kataloğu (35) sahife-
yi mütevacizdir. Ve burada (In-
ce edebiyat) bahsinde (72) e-
serin neşredildiği görülür. Fuzu-
lı ve Nevali'ye dair olan eserler
den maada bugün Azerbaycan
lehçesinde bütün dünya edebi-
yatından mühim eserler terci-
mi edilmiştir. Faraza (Çak
London) un yedi eseri Azer-
baycan lehçesile neşredilmiş-
tir.

Bu kataloğda (Kendli — se-
riyasi) yani köylü serisi ile u-
şak yani çocuklar edebiyatı ve
ayrıca gençler edebiyatına dair
kısmaların zenginliği pek bü-
yüktür. Yalnız Azerbaycanda
değil bütün Türk kabilelerinde
halk edebiyatına dair basılan
eserler ve bilhassa atalar söz-
leri, halk şairlerinin eserleri,
destanlar, masallar ve hattâ
il edebiyatı ve mahallî musiki
tarihleri ve halk türkülerinin
metin ve notları toplanmıştır.
Gene Azerbaycanda (65) bin
kelimeyi mütevaciz bir (Söz
lûğati) ve bilhassa hükümetin
her komiserliğinde çalışan istih-
lah komisyonlarının eserleri de
ayrıca zikre şayandır. 1927 den
beri ise Hint ve Japon edebiya-
tı da dahil olmak üzere dünya
klâsiklerinden bir çoklarının
eserleri Azerbaycan lehçesile
neşredilmiştir.

Kazan Türklerinde ise Azer-
baycandan daha kuvvetli ola-
rak mahallî lehçede pek büyük
neşriyatta bulunulduğu ka-
t'îdir. Bunların hepsinden daha
mühim olanı ise Kazan — Kı-
rgızlardaki neşriyattır. Türk di-
linin en sade olarak kaldığı ve
Radlof'un da teslim ettiği veç-
hile halk edebiyatının en zen-
gin bulunduğu lehçe Kazan —
Kırgız lehçesidir. Burada bil-
hassa bu on sene zarfında baş-
lıyan neşriyatla yapılan istih-
lahları nazarı itibara alınması
zarurüdür.

1924 te (Orenburg) ta neşre-
dilmiş olan Baytorus oğlu Ah-
met Beyin Kırgız — Kazan
sarf ve nahvine ait (4) ciltlik e-
sasında (isim) sözünden mada
Arapça ve Farişi bir tek kelime
bulunmaması (2) yalnız bu
lehçenin kuvvetini değil aynı
zamanda bu lehçede istihlah ya-
ratmak hususunda ne kadar ile-
ri gidişini gösterir bir mi-
saldır.

Bütün Türk kabilelerinde
mektap kitapları da tamamile
mahallî lehçelerde neşredildiği
gibi bu kabilelerin memleketle-
rini tetkik cemiyetlerin iktisadî,
içtimâî eserleri de hep mah-
allî lehçelerde yazılmaktadır.

Bundan maada vaktile mah-
allî lehçelerin tesirile zaten
inhişale başlamış olan inlâ
birliğinin yeni Lâtin ifadele-
rinden sonra büsbütün ortadan
kalkması Türk kabilelerinde-
ki mahallî lehçecilik tamamile
kuvvetli bir vaziyete geçmiştir.

Sadri Bey eserinin 13 üncü
sahifesinde "son yıllar içinde
Taşkend, Buhara, Kazan, Ba-
kii ve Akmesçitte Türk münev-
verleri Türk lehçelerini tetkik
etmek, Türk imlâsını tesbit et-
mek ve Türkçe ilim istihlahları
yaratmak yolunda takdir edil-
meğe lâyık bir faaliyet göste-
riyorlardı. ..., buyuruyorlar. Fa-
kat yukarıda yazdığımız veç-
hile bu pek şümüllü olan faali-
yetin neticesi acaba garbi Türki-
ye (2) Türk — Tatar lisaniyatına
methal. muharriri Çobanzade sahi-
fe (178)

HİKÂYE

Unutmak için uzaklaşmak çaresi

Fransızcadan

İkisi hemen hemen bir yaş-
ta oldukları, beraber büyüdük-
leri için ileride birbirlerinin ola-
caklarını kadar kuvvetle ümit
ediyorlardı ki, kız çocukta bü-
yürek genç bir kız olduğu
zaman bu ümidin artık bir ha-
kikat olmasına hiç bir mâni kal-
mamış demektir.

Kızın babası zengin, delikan-
lının iki ise bir kaç sene evvel
ölmüştü. Bu babasından servet
denbilecek bir miras kalma-
mıştı. Fakat delikanlı iyi bir
mühendis olarak yetişiyordu.
İstikbalî ikisi de parlak görüyor-
lardı.

Fakat bir akşam genç kız
annesile konuşurken kadın mü-
him bir şeyden bahsetmeğe ha-
zırlanır gibi dedi ki:

— Artık benim izdivacından
bahsetmek sırası geldi kızım,
Biliyorsun ki seni isteyenler
çok. Artık bir karar vermek
zamanı geldi...

Bu genç kız için bir darbe
idi. Çünkü kendisinin kaç sene
dün sevdiği genç mühendisi an-
nesi bilmiyor muydu? Şimdi
ona böyle bir takım taliplerden
bahsetmesi ne demektir?.. Fakat
annesinin onun genç mühendis-
le olan muhabbetini bilmemezlik-
ten gelse bile genç kız öyle mu-
kavemet etmeden annesinin,
babasının arzusuna itaat edecek
değildi:

— Bu talipler kimler?
Dedi. Bunu lâkayıt bir vazie-
yette sordu. Hayatta lâkayıt
görünmek istiyordu. Fakat her
halde kendisini mücadeleye
hazır buluyordu.

Anneleri talipleri saydı. Hepsini
hakkında uzun uzadıya izahat
verdi. Netice olarak dedi ki:

— Bunların hepsi sana lâyık
gençlerdir. Bittabi yaşlı, fakat
zengin olan taliplerden bahset-
miyordu.

Kız inatçı bir vaziyette şu
cevabı verdi:

— Bunların hiç birini istemi-

yorum. Benim hayat ve istikba-
lime ait olan bir meselede be-
nim arzuma muhalefet etmeme
nizi rica ederim!..

Annesi bu cevap karşısında
şaşırdı. Hayatı daha iyi bi-
len birkadındı. Dedi ki:

— Biliyorum, kızım, sen o
mühendisle evlenmek istiyor-
sun... Fakat..

—Evet anne.. Bunu bildiği-
niz halde niçin benim aşkımı
tahkir eder gibi görünüyor, ba-
na başka bir takım taliplerden
bahsediyorsunuz?..

— Çünkü, kızım, izdivaç ve
hayt yalnız senin bahsettiğin
aşktan ibaret değildir. Seni iste-
yen adamlar hem genç, hem
zengin, bir koca almak için lâ-
zım olan meziyetlere malik a-
damlardır. Fakat bu hususta ne
ben, ne de baban sana ısrar ede-
cek değildir. Sen düşün. Henüz
vakit var. Sana son sözüm şü-
dur:

Sevdiğin genç henüz yeni
mühendis olmuş, servetsiz bir
gençtir. Başka bir adamın yan-
ında ve emri altında çalışma-
ğa mecbur olan bir mühendis...
Halbuki seni isteyen fabrikator-
ları, maiyetlerinde kim bilir
kaç kişi çalışsan zenginleri dü-
şün..

Aradan bir iki ay geçmişti.
Birgün genç mühendis Cenebi
Amerikada açılan bir iş için
oraya gitmek üzere yola çıkı-
yordu. Gençin gözleri dolmuş
dünyanın uzak bir yerine git-
mesinin teessürünü duyuyor-
du.

Mühendis belki de bir daha
buraya dönmeyecekti.

Genç adam yalnız gidiyor-
du. Hareketinden evvel bir dos-
tuna şöyle demişti:

— Benim için uzaklaşmaktan
başka çare yok.. O beni değil
başka bir zengin erkeği tercih
etti. Onunla evlendi. Unutmak
için uzaklaşmak en iyi çaredir..

NİSAN MÜSABAKASININ 3 üncü FILMİ
MARGUERITE MORENO ve ALICE COCEA'ın şaheseri

Gel Evlenelim

KAHKAHALI ve EMSALSIZ ESER

ELHAMRA SINEMASINDA

Çok rağbet görüyor
Bugün saat 10,45 te tenzilatı matine

ye lehçesinin Türk âleminde in-
kişafının sekteye uğradığını ve
yarm için tasavvur ettiğimiz
bütün Türklerin milli ve mede-
nî dillerinin temeli olabilmek
ihtimalini de sarstığımız ifade
etmez mi?

Buna binaen Sadri Beyin
"Türkiye lehçesinin bütün
Türk lehçelerine örnek olaca-
ğı", ve bilhassa da başka leh-
çelerin yükselmesi, inkişafı bu
lehçeye yaklaşmak istikametinde
de gidecektir., hükümlerini ka-
bul çok müşkül oluyor. O emel
bizim de bütün ruhumuzla can-
dan temenni ettiğimiz bir mak-
sattır. Fakat hakikatin bizim
temennimize zıt bir yolda ve
kuvvetli olarak yürüdüğünü tes-
lim mecburiyetindeyiz.

Kırmırlı *Cater Seydahmet*
(Bitmedi.)

GLORYA

Yarın akşam
Büyük GALA olarak
JULES VERNE' nin
İlayemut eseri
ESRARENGİZ ADA
filmini takdim ediyor.
Müessesileri:
LIONNEL BARRYMORE
LLOYD HUGES
JANE DALY

Şimdiye kadar görmediğiniz
bir harika Bahrimuhit dibin-
de çevrilen heyecanlı sahneler.
Jule Verne'nin tasavvur
ettiği surette birinci tabet-
bahirin cevabı.

Fransızca sözlü tamamen renkli

GLORYA

Mimari sergisi

Güzel San'atler Birliği Mi-
mari şubesinde:
Avrupadan avdet eden mi-
mar Burhan Arif Beyin mimari
ve şehirciliğe ait sergisi 25
Nisan cumartesi günü öğleden
sonra açılacaktır. Sergi bir ay
devam edecek ve her gün öğle-
den sonra açık bulunacaktır.
Sergi Gülhane parkı methal-
indeki Birlik binasında olup
duhuliyeye yoktur.

ETUAL Sineması

Haftanın büyük muvaffakiyeti

Elveda Madrid

Müessili:
RAMON NOVARO

Yarın akşam

Opera ve Artistik

Sinemaları
Matbuat şerefine BÜYÜK GALA olarak
CHARLIE CHAPLIN'i

Şehir Işıkları

filminde takdim ediyorlar.
Hamis: İzdivahı mahal kalmamak üzere biletlerin evelden tedarik
edilmesi mercudur.

Cenebi denizlerin muattar ve fışkırtıcı düşkün havası içinde kızgın
ihtiras manzaralarını görmeği sevenler bugün mutlaka

Melek sinemasını

teşrif ile mermer vücutlu kadın DANIEL PAROLA'yı GASTON
JACQUET ve PHILIPPI HERIAT ile beraber temsil ettikleri
tamamen Fransızca sözlü ve şarkılı

Ihtiras Adası

filmini görmelidirler. Bugün saat 11 matinesi tenzilatıdır.

Meşhur ve büyük artist LYA MARA
Dün akşam ASRİ SINEMADA

MOSKOVA DÜŞESİ

filminde parlak muvaffakiyetler kazanmıştır
Rus inkilâbını tasvir eden bu mükemmel eserde KATLEAM,
IHTIRAS ve AŞK SAHNELERİ görülmektedir.
Filme iştirak eden RUS BALALAIKA'sı ile bu harikann muhte-
valı güzel şarkıları taganni eden NATHALIE POLIANSKA
fevkalâde takdir edilmektedir.

Bugün, yarın ve pazar saat 16 1-2 matinelerinde
RUS BALALAIKASI ve ZENGİN VARYETE NUMARALARI

Hepiniz bugün MAJIK Sinemasına gidip

DEVLER KERVANI

Tamamen Fransızca sözlü muazzam filmi görünüz. Milyonlara mal
olmuş bir şaheserdir. JEANNE HELBLING-GLASS ve PAOLI tara-
findan temsil edilmektedir.

İSTANBUL'UN SINEMA MERAKLILARI
Bir çok şaheserlerin müessesilesi bulunan emsalsiz ve ilâhî

GRETA GARBO'nun

muamma ald ve esrarengiz sükûtunu tanıdıktan sonra nihayet

ANNA CHRISTIE

son şaheserinde konuştuğunu görüp dinleyeceklerdir

YILMAZ GEORGES BANKROFT
GEORGES BANKROFT YILMAZ

Meşhur ve büyük artistin ilk sözlü filmi olup sinema
âleminde inkilâp teşkil edecektir.

Çılgın macera

Emsalsiz ve gayri kabili kıyas filminde

MARIE BELLE

Dünyanın birinci sınıf sinema artisti derecesine yükselmiştir.

Ankara İstasyon Büfesi

kiraya veriliyor

Devlet Demiryolları umumî idare-
resinden:

Ankara istasyon büfesi 1 Mayıs
931 tarihinden itibaren iki sene mü-
detle ve açık arttırma usulile kiraya
verilecektir. Şartnamesi Ankarada
idare veznesile Haydarpaşa ve Kay-
seri işletme müfettişlikleri veznele-
rinde birer lira fiatla satılmaktadır.
Talip olanların ihale günü olan 27
Nisan 931 pazartesi günü saat on
beşte Ankarada umumî idarede mü-
zayede ve münakasa komisyonunda
hazır bulunmaları ilân olunur

SİNEMA ALEMİ

Şarlo "Şehir ışıkları" filminde

Bu haftanın filimleri

ELHAMRA — *Gel evlenelim* — Fransızca sözlü (Çarşanbada beri)

ARTİSTİK — *Şehir ışıkları* — (Şarlo) sesli (Cumartesi-nden itibaren)

OPERA — *Şehir ışıkları* (Şarlo) sesli (Cumartesi-nden itibaren)

MELEK — *İhtiras adası* — Fransızca sözlü (Çarşanbada beri)

GLORYA — *Esrarengiz ada* — Fransızca sözlü (Cumartesi-nden itibaren)

MAJİK — *Devler kervanı* — Fransızca sözlü (pazardan beri)

Elhamra

Bu hafta Elhamrada Alice Socca, Margnerite Moreno çe virmiş olan Fransızca *Gel evlenelim* isminde fevkalâde eğlenmeli bir film geçmektedir. Filmin gerek mevzuu, gerekse arastırıcı süzükleyip götürüyor. Eser cidden nefistir. Mevzuu şudur:

Paris hayacından usanmış olan sinema yıldızı Jizel Landri arkadaşı Simonla seyahate çıkıyor. Aynı trende bütün kadınların şarkılarına bayıldıkla

rı bestegâr Klod Male ile Simon'un nişanlısı Fransız Latur de bulunuyor. Gazetecilerle hattı destini isteyen kadınların iz'acatların dan usanmış olan bestegâr dostundan bir müddet için kendi namını taşımamı rica ediyor.

Trende sevgilisi tarafından kaçırılarak cebren nikâh edilecek olan bir genç kız Jizel'in kompartımanına iltica ediyor. Tam tren Moldava Slavaki hududunda kâin bir istasyona girdiği zaman Jizel kızın ailesine telgraf vermek üzere tren den iniyor, ve bir eseri tesadüf olarak Fransis Latur da gazete almak üzere kaçıyor. Şehrin evlenme memuru kızı kaçırandan talimat almış bulunduğu dan her şeyi hazırlamıştır. An cak talimat verenin ne ismini ne de cimini tanımayan memur karşısına gelenleri aynı çift zannederek hüviyetlerini soruyor, halbuki Jizelle Latur kendilerini treni kaçırdıklarından dolayı geceyi geçirecekleri otele kaydediyorlar zannile uzatılan deftere imzalarını koyuyorlar. Yalnız aradaki gara bet şurada ki Latur arkadaşına verdiği söz vechile kendisinin imzasını değil fakat arkadaşının imzasını koyuyor, dola yısıyla de Jizel resmen Klod Male ile evlenmiş oluyor. Ertesi günü trenle Karlsvake ye mu-

"Esrarengiz Ada", filminden

vasalat eden Madam Male ile Fransis hâdiseyi bestekâra anlatıyorlar. Bidayette Klod her ne kadar Jizelden hoşlanmıyorsa da sonraları zevkine muvafık bulmağa başladığından Jizel'e bir hafta kadar evlilik hayatı tecrübesi yapmağı teklif ve Jizel de kabul ediyor.

Artislik ve Opera

Bu hafta cumartesi-nden itibaren Artistik ve Opera sinemaları dünyanın en maruf sinema artisti olan (Şarlo) nun üç sene çalışarak vücude getirdiği en son eseri:

Şehir ışıkları filmi göstermektedir. Bu film hakkında dünya matbuatı sütunlarla yazılar yazdılar, tenkit ettiler. Bütün tenkitler filmin kıymetini takdirden ibaret kaldı.

Şurayı ilâve etmek lâzımdır ki (Şarlo) sözlü filmin tamamen aleyhindedir.

Ona göre sinemanın kuvveti sözsüz oluşundadır. Şarlonun bu fikrini teyit eden şeyler de yok değil. Meselâ bugün dünya sinema senayinde görülen buhranın belli başlı sebeplerinden birisi işin içine lisan meselesinin girmesi oldu. Bir çok Amerika şirketlerini plâncoları eskisine nazaran yüzde elliden fazla bir noksan arz ediyor. Çünkü evvelden bu şirketlerin filmlerini bütün dünya seyredirdi. Şimdi ise yalnız İngilizce anlayan memleketele münhasır kalıyor. Halbuki (Şarlo) nun son eseri sözsüz olduğu için her yerde aynı rağbetle seyrediliyor. Bu sebepledir ki; Şarlo bu eserini sözsüz olarak çevirmiştir.

Şehrin Işıkları

Filmi bütün dünyadabeylenmiş bir eserdir. Ancak bir ay kadar evvel Avrupada gösterilmeğe başlanmış olan bu filmin İstanbul'a bu kadar erken geleceği tahmin edilmiyordu.

Film sözsüz ise de seslidir. Gürültüler, şarkılar vardır.

Bu filmin gerek sahne vâzı gerekse başlıca artisti

tirler ki; Şarlonun bu filminde bütün evvelki eserlerinde gösterdiği muhtelif şekildedeki hünerlerinin hepsini cemetmiştir. Eserin mevzuu hazindir. Adeta bir dramdır. Lâkin Şarlo o drama daima tahaf ve güldürücüdür. Bu filmde de Şarlo ebedi serseri rolünü bırakmamaktadır. Bu film Şarlo'nun parası ile yapıldığı için kendisi işletmektedir. Son Avrupa seyahati de bu film sebebindedir. Karierimizin hatırladığı ki; bundan on onbeş gün evvel Fransa hükümeti Şarlo'ya (Lejyon de nor) nişanını vermiştir. Bu güzel filmin mevzuu şudur:

(Şarlo) bir milyoneri intihardan kurtarıyor ve bir de âma çiçekçi kız tanıyor. Kıza acıyor onu seviyor ve milyonerden aldığı paraları ona veriyor, kızın müşkül dakikalarında daima ona yardım ediyor. Kız karşısındaki görme diğinden bu yardımları yapmanın bir milyoner olduğunu zann ediyor. Nihayet (Şarlo) milyonerden aldığı para ile kızın gözünü ameliyat yaptırıyor. Kız görmeğe başlayınca her ikisinin de saadeti maalesef eriyip gidiyor.

Filmin sahipleri olan (Opera) ve (Artistik) idarelerinin her iki sinemada da aynı filmi göstermeleri çok münaşip olmuştur.

Glorya

Glorya sinemasında bu hafta hepimizin küçüklüğümüzde zevk ile okuduğumuz maruf Fransız romancısı Jules Verne'nin (Gizli ada) ismindeki eserinden çekilmiş olan.

Esrarengiz Ada

Filmi geçiyor. Kısmen renkli olan ve teknik itibarile zengin olan bu film entresandır. Seyirciyi cezbeder ve alâka ile takip olunur. Mevzuu şudur:

Sonya ve Nikolayı isiminde iki kişi, Baron Bakker isiminde bir âlimle birleşip kendi yurtları olan Hevia şehrini mütegalipilerin elinden kurtar

devresinde toprak üzerinde bulunan mahlûkların yavaş yavaş tebeddül edip insan şekline girdikleri gibi suların dibinde aynı tebeddülâtı mucibince insana benzeyen diğer mahlûkatın yaşadığına kanidir. Ve bunları yakından göre bilmek arzusu ile 500 metrelik derinliğindeki suların tazyikine tahammül edecek iki tahtelbahir icat ediyor. Fakat bütün plânları hain dostu Falon tarafından berbat ediliyor.

Esrarengiz Ada'da Dakkar kendi icat ettiği tahtelbahirle uğraşırken bu vak'alar vuku buluyorlardı. Dakkar'ı tahtelbahirlerden ikisi Falonun ihaneti dolayısıyla denize batıyorlar. Denizin dibinde âlim kendi tahmin ettiği mahlûkları görüp, cesim bir canavardan kurtarıyor. Bu münasebetle minnettar olan mahlûklar Dakkarın harap olmuş tahtelbahirini su üzerine çıkarmaya yardım ediyorlar.

Tahtelbahir denizin dibinde iken Dakkar'ın düşmanı olan Falon yetişiyor ve müthiş bir düello esnasında ölüyor. Neticede binbir tehlike ve ölümlerden kurtulup, hepsi de yer yüzüne çıkıyorlarsa da suların altında hâinden intikamını almış olan âlim ikinci tahtelbahirini medeniyete hediye olarak vereceken, icat ettiği bu makınanın harpte kullanılıp bir çok kimesnin ölümüne sebebiyet vereceğini anlayarak vazgeçiyor ve bunu fiirle birlikte suların altında kayboluyor.

Melek

İhtiras Adası

İsminde Fransızca bir mücadele dramı gösteriyor. İyi sanatlar tarafından oynanmış yok etmek arzusu ile, tahtelbahir olan bu eser heyecanlıdır.

Eseri oynayanlar arasında Doniële, Garton Jacquet Maguerite Morina gibi yüksek Fransız sanatçıları vardır. Bu bir Paramount filmidir. Mevzuu şöyle hülasa edilebilir: Dilber Alma, Cava limanla-

"Şehrin ışıkları" filminde Şarlo ile birlikte âma rolü yapan Miss Virginia Cherrill

Küçük Sinema haberleri

— Amerikada meşhur casus kadın Mata-Hari'nin menakibi ilme çekilecek ve bu rolü Greta Garbo yapacaktır.

— Amerikada sırf dünya haberleri veren bir sinema açılmış ve pek büyük bir rağbet görmüş tür. Fiafleri de mutedil olan bu sinemanın müşterisi pek çoktur. Bu sinemaların programları 40 dakika devam etmektedir. Gördüğü rağbet üzerine bu salonların adedi artırılacaktır.

— Meşhur Alman tenoru Richard Tauber, "pek meraklı numaralar," ismindeki filmde

teganî edecektir.

— 1930 Polonya güzellik kraliçesi Sophie Batyeka (Gülen Hanım) ismindeki Amerika filminin Leh lisanındaki tab'ında oynamış ve büyük muvaffakiyet kazanmıştır.

— Marlène Dietrich Londra da büyük bir istikbale nail olmuş ve Amerikada çevirdiği ilk filmi olan Morocco çok alkışlanmıştır.

— Bavyera hükümeti saat 18 den sonra sinemalara çocukların girmesini menetmiştir.

Orkestra efradından bulunuyordu. Fakat otel sahibi orkestra şefi zavallı kızcağızın peşini bırakmıyorlar. Bir akşam Alma, Dosis namile tanılan bir delikanlının masasına davet ediliyor. Bu delikanlı Cavaya yakm bir adada mürdüngeriz bir hayat sürüyormuş. Bu delikanlının mühim miktarda altın olduğu da söyleniyor.

Delikanlı ile kız arasında mütakabil bir münasebet hasıl oluyor, ve bunun neticesinde Dosis genç kıza kalbini açarak yalnız yaşamasında yegâne âminin vaktile maruz kaldığı bir âşk meselesindeki sukutu hayal olduğunu anlatıyor. Bu hikâye, Alma'da delikanlı ile teşriki hayat ettiği takdirde ona saadet bahşedeceği hissini uyardırıyor.

Fakat bu ara otelinin kari-

sının bazı sözleri delikanlıyı soğutarak adasına avdete sevk ediyor, lâkin kendisine karşı hiç bir lekesi olmayan genç kız delikanlının gemisine saklanarak adada meydana çıkıyorsa da delikanlıdan soğuk bir kabul görüyor.

Kısaç otelci Şomberg ise bu sefer Dosis'ten intikam almak gayesile üç serseri haydut Dosis'in adasına saldırıyor.

Bu üç serseri adada mel'un niyetlerini tatbik kalkıyorlar. Yalnız delikanlı ümitsizliğin verdiği cür'et ve kuvvetle üç haydudun hakkından geliyor.

Bu taarruz neticesinde iki gencin birbirlerine karşı ne kadar muhabbetle bağlı bulduklarını meydana çıkarıyor.

Birinci sahifeden geçen yazılar

Çocuk bayramı

(Bağı 1 inci sahifede)

msler, tehir olunmuştur. **Çocuk vali matbaamızda** Bir haftalık çocuk Vali dün atbaamıza geldi. Çok serber tavırla kendisini takdim et-

— Efendim, ben yeni İstanbul valisi Rezi...

Rezmi B. in ismi gazetede Remzi" olarak çıkmış... Bu anlımsn tashihi ve tekrarı meydan verilmemesini rica ediyorduk... Matbaamızı izah etmek için de bu imiş... cedisinden, nasıl vali intihap edildiğini sorduk.. Hiç tereddüt etmedi:

—Kur'a ile.. cevabını verdi! Anlattı: Hep mektep birimlerinden sekiz on çocuğu top

— İlk isim Reiscümhur Hz. e tazimat ve teşekküratla bulunmak olacaktır... Sonra, Baş ekil Paşa Hz. ne İstanbulda ulunan küçük arkadaşlarımızın isteklerini terafla bildireceğim.. Diyecem ki:

"Büyük paylaşım: Bize tez hava, bol gıda lazımdır... emiz hava ve bol gıda istez... Bize mektep lazımdır... Mektep isteriz.. Oyun yerleri izmdir.. Oyun yerleri isteriz ve laahir.."

En mühim işler Bir hafta zarfında yapacağımız en mühim işlerden bir kanu size söyleyim:

Şehirde içilen suların temiz iğine, içilecek bir halde bulunmasına dikkat etmek.. Çocukların en mühim gıdalarından olan süttün behemhal safiyetini emin etmek.. Sokakları temiz ulundurmak.. Vesaire, v.s..

Küçük Vali bir durdu.. Düündü... Sonra güldü:

— Size ilk önce yapacağım nühim işlerden birini daha habereyeyim: büyük bir çikolata fabrikasına telefon ederek, alık arkadaşlarımıza tevzi etmek için çikolata isteyeceğim!

Çocuk vali, çocuk polis müdürü ve diğer yarmesese ve dairesi müdürleri yarm sabah bilfiil başla yacaklardır.

Bursa çocuk bayramı BÜRSA, 23 (Milliyet) — Milli hakimiyetle çocuklar bayramı bugün emsalsiz tezahuratla tesis edildi. Talebe 12 de nekteplerinde yekdiğerle bayramlaşmış,veliler çocukları tebrik etmişlerdir. Mütteakiben Himaye Etfal defo toplanılmış, askeri ve inkışaf bandoları milli şarkılar terennüm ederek evvelâ vilâyet, badehu halk fırkası ziyaret edilmiş, coşkun tezahurat yapılmıştır. Vilâyet meydana binlerce talebe kesif halk kütlesi doldurmuştu. Burada Süheyla H. bikes çocuklara yardım mevzuu etrafında harareti bir nutuk söylemiş, alkışlanmıştı. Mütteakiben fırkaya gidildi. Burada da Fırkayı selâmlayan orta mektepli Şemseddin Bey Cümhuriyet büyüklerini taksid ve tebciy lunda hararetil nutuklar söyledi. Bu nutka firka vilâyet reisi Hulfisi B.ayni heyecan ve samimiyetle mukabele etmiş, mera sim nihayete ermiştir. Muhtelif şekil ve kıyafetlerle merasime iştirak eden mini mini yavrular halkın takdir ve samimi alkışlarına mazhar olmuş, muallim bey ve hanmlar halk tarafından takdirle tebrik edilmiş, alkışlanmıştı.

Çocuklar büyük bir neş'e ve sevinc içinde bayramlarını tesis etmektedirler.

Beşiktaşta şenlikler Beşiktaşta 23 Nisan samimiyet ve neşe içinde tesis edilmiştir. 19 uncu ilk mektepte

nen talebe muallimleri ile külliyvelâ kaymakamlık ödülünü kazanan da firka kaza

fend

burada talebe tarafından hitabe ve neşidere irat edilmiş ve firka namına da Fatin Tevfik B. çocuk bayramına dair bir nutuk söylemiştir.

Çocuklar mahalli kaza makamına vaziyet etmişler ve riyasete 36 inci ilk mektepten Ekrem Fatin,Hilâliahmere Süha Muzaffer, Tayyare cemiyetine Doğan Zühtü, firka kaza umumi kâtipliğine de Gönül Haydar hanım ve Beyler geçmişlerdir.

Gazi mektebinde verilen mäsamere Çocuk bayramı münasebetile dün Kadıköyünde Gazi mektebinde güzel bir mäsamere verilmiştir. Müsamerede talebe velileri ve Kadıköy halkından bazı davetliler hazır bulunmuşlardı. Ögleden evvel ve sonra olmak üzere ikiye ayrılan mäsamerede talebeler müteaddit çocuk temsilleri vermişlerdir.

Kadıköyündeki Gazi mektebinin 35 fakir talebesine Kurban bayramı münasebetile birer takım elbise verilmiş ve Hilâliahmer ile müstereken 28 çocuğun da işeleri temin olunmuştur. Fakir çocuklara gösterilen bu şafkat ve muaveneti idare eden mektep himaye encümine azasındanKasım Cimcoz, Ziya, Dr. Hikmet, Methi ve Nizamettin Beylerle mektep muallimlerinin hizmetleri şayanı şükrandır. Mektep himayeye hey'eti çocukların dışlerini tedavi hususunda dişiçi Ubeil Şarnil ve saclarını kestirmek için de berber Cemal B. lerin muavenetlerini temin etmiştir.

Müsamere tehiri Himayefi Etfal cemiyetinden: Cemiyetimiz tarafından Nisan (26)'yirmi altıncı pazar günü Tepebaşı kışık tiyatrosunda verilecek müsamere tehiri edilmiştir.

Izmirde çocuk haftası İZMİR 22 (A.A.) — Bir iki gündün beri içtimalar akteden Himayefi Etfal cemiyeti yarınki 23 nisan çocuk haftasının parladığı bir surette tes'it edilmesini temin eden kararlar intihaz etmiştir.

C. H. F. vilâyet kongresince açılmaları tekrâr eden kimsesiz amele çocuklarına mahsus olarak şehrin muhtelif semtlerinde açılacak olan bakım evlerinin yarınki 23 nisan gününü tes'iden açılma me rasimi yapılacaktır. Daha şim diden, işeşi temin olunan 160 amele çocuğu kaydolunmuş tur.

Bugün her tarafta meb'uslarımız intihap edilecektir

(Bağı 1 inci sahifede)

gelmiş, encümen Odasında istidasını yazarak hey'eti teftişine vermiştir. Mumaiyleh diyor ki:

— Evvelce Yunanistanda Selânik meb'usu idim. Mecliste gayri mübadiilere temsil edecekim. Balkan harbinden evvel İstanbul ve Serfide intişar eden "Hin" gazetesinin sahibiyim.Trakyadaki emlakime mu kabul hükümetten Marmaradaki İmrâli adasını tamamile istetdim. Halk fırkasına dahil değilim, fakat programı bence muvafık olduğundan meb'us olursam halk fırkasına intisap edeceğim."

Vahit Bey Hayvan borsası umumi kâtipi Vahit B. de:

— İstanbul ve Paris Darülfünunları hukuk mezunuyum. Evvelce gazetecilik yaptım. Hariciye memurluklarında, muallimlikte bulundum. Halk fırkası mensubuyum. Şayet meb'us olursam istifa edip müstakil çalışacağım." Diyor.

Arif Fevzi B. beyanname dağıtıyor

Evvelki gün müstakil namzetliğini koyanlardan muallim Arif Fevzi B. de dününden itibaren propandaya başlamış ve bir otomobil binerek geçtiği yerlerde matbu olarak şu beyannameyi tevzi etmiştir:

Efkârı umumiye muvacehe sinde bu devre için meb'us intihabatında ilk defa (müstakillen) meb'us ve meb'usluktan başka bir işle meşgul olmanın şartile namzetliğini ilân eden genç bir vatandaş bulunuyorum.

32 yaşlarındayım. İngilizce, Fransızca bilirim. On beş seneden beri muallimim. Mahkûmiyetim yoktur. Hiç bir firka siyasiyeye intisap etmedim. Hayatım tam bir müstakil hayattır.

"Nezih ve mustakil bir gaye ile mücehhez fikirlerle, samimi, milliyet ve öz bir cümhuriyetçi sifatile ve hayati teşriyede müstakil bir program sahibi olan ben İstanbul şehri namına ilk defa müstakil meb'usluğa namzetliğimi vazetmiş bir vatandaşım.

Bu teşebbüsümün birinci se meresi bazı meb'uslukların H. Fırkasınca münhal bırakılması suretine iktif edilmiştir.

Heyetinizin samimi ve hür havası içinde sizler fahir duyarak bu ulvi ve yüksek vazifeyi, Ulu Gazinin vicdanınıza bahsettigi salâhiyete istinaden istimal buyuracaksınız. İşte devlet tahdikatının neticelerine ben, vatanıma hizmet için müs takil bir fikirle ortaya atılmış ilk namzetim... Şüphe yok ki benim fikirlerimle ve memleketi yüksek fikirleri birleşmiş ve samimi elleriniz isimle rey pusularımız ikmal edeceğinizi umitvarım efendim."

Kâzım Kara Bekir Ps. ne diyor?

Mefsuuh terakkiperer firka erkânından Kâzım Kara Bekir, Refet paşalarla Feridin Fikri B. in müstakillen namzetliklerini koyduklarından bahsederken terakkiperer firkanın programında lâiykliği kabul etmiyen bir madde mevcut olduğunu yazmıştır.

Dün bir muharririmiz Kâzım Kara Bekir paşayı Erenköyündeki köşkünde ziyaret ederek bu hususta ne düşündüğünü öğrenmek istedik. Kâzım Kara Bekir paşaya ilk sual olarak şunu sorduk:

—Lâiyk ve cümhuriyetperver misiniz?

Paşanın verdiği cevap şudur:

— Elbette! tamamilâ lâiyk ve cümhuriyetçiyim. Yalnız "lâiyk" kelimesinin ekseriyet-

ına kadar Riyaseti cümhurun zikası muhtelif parçalar çalış yordu. Çocuklara şeker, pasta ve oyuncaklar dağıttırmıştır. Saat 15 te evkat apartmanı salonunda bir çocuk balosu ve sinjisi. Gene terakkiperver firka erkânından ve müstakil namzetlerden Feridin Fikri

le yanlış telâkki edildiğini görüyorum. Lâiykliğün bence mâ nası şudur: hükümet işlerinde, ne lehte, nealeyhte dinî kuvvetle âlakadar olmamak ve bundan kuvvet almamak! Yoksa herhangi bir ferdin din ile şu veya bu tarzda âlakadar olmasının lâiyklikle bir münasebeti yoktur. Meselâ bir adam, dindar olabilir. İster islâm, isterse başka dinden bulunusu. Ve gene meselâ bir başkası da dindsizdir. Bunlar, o kimselerin şahıslarına taallûk eder. Beni âlakadar etmez.

Şimdi sizin gazetenede çıkan bugünkü yazıya cevap vereyim: Bir kere terakkiperer firkanın programındaki altıncı madde yanlış nakledilmiştir. Bizim programımızda "itikat ve an'ânât diniyeye riayet" diye bir şey yoktu. Programın o maddesinde şu yazılı idi: "fırkamız, efkâr ve itikada tî diniyeye riayetkârdır."

Bu, o zamanki teşkilâtı esasıyen 2 inci maddesi olan "Türkiye devletinin dinî dinî İslâmdır" ibaresinin mahdut mânasına karşı daha şümüllü ve lâiyklik ifade eden bir cümlele idi. Yanlış telâkkinden sarfınazar cümlemin bile tamamen değiştirilmesi bilmem doğru mudur?

İkinci sualimiz şu idi: — Siyasetle iştigal etmediğinize göre namzetliğinizi koymağa neden lüzüm gördünüz? Kâzım Kara Bekir Ps. dedi ki:—

— Dört senedir siyasetle uğraşmadığımın sebebi, Halk fırkası haricinde siyasetle iştigal etmek imkânı bulunmaması ve bir de millî hakimiyetin yegâne tecellisi addettiğim tek dereceli intihabın kabul edilmemesi idi.

Gazi Hazretleri, fırkaların yaptıkları ve yapacakları işlere dair olan programlarını samimi tenkit edecek muhalif şahsiyetleri, davet ediyorlar. İcabetti, memleket ve millete karşı vazife telâkki ettim.

Paşaya üçüncü bir sual tevcih ettik: — Müntehibi saniler tarafından intihap olunacağımıza emin misiniz? Cevap kısa oldu: — Bu hususta hiç fikrim yormuyorum. Namzetliğimi koymakla bir vazife ifa ettiğime kanım. Müntehibi saniler de davete icabetin millet nezuruşına mâna ve telâkkinisi düşünerek öhtelerine düşen vazifeyi yaparlar.

— İntihap edildiğiniz takdirde Meclisteki tarzı hareketiniz ne olacak, nasıl bir cephe alacaksınız? —İlk isim, samimi ve açık olarak Halk fırkasının şimdiki kadarki icraatının ve yapacağını söylediği şeylerin millet ve memleketle faydalı kısımlar ile faydasız ve zararlı kısımlarını teşrih ve tenkit etmek olacaktır. Sonra içaç ederse son dört sene zarfında tahassul etmiş yeni vaziyetlere nazaran bir program da tertip edeceğim.

Umumi surette fertlerin siyasi ve iktisadî sahalarda hak ve hurriyetini ve netice itibarile şây ve refahını tahdit eden iki dereceli intihap, hükümet rekabeti, vergilerin fazlalığı, te fekkir ve vicdan hurriyetinin fazla kayıtları gibi maddeleri bilhassa nazarı itibara alarak normal bir cümhuriyetin feyizli semerelerine bütün vatandaşlar hakkından müsavi kılacak tedbirleri esas ittihaz edeceğim.

— Son bir sual: Mecliste bir grup tesis etmek fikrinde misiniz? —Esasen tek firka Meclisin aleyhtarıyım. Fakat herhangi bir mesai tarzını Meclise girdikten ve Halk fırkası reislerle görüştikten sonra tayin edeceğim.

Feridin Fikri B. in mütaleası

Gene mefusuh Terakkiperver firka erkânından ve müstakil namzetlerden Feridin Fikri

Bugün yapılacak maçlar

Bugün Taksim stadyomunda lik maçlarımıza devam edilecektir. Galatasaray'la Anadolu, Feneri Beykoz, Vefa da İstanbulsporla karşılaşacak...

Galatasaray'la Fenerin maçı (fevkalâdelikler hariç) tabii surette cereyan edecektir. Aynı kliplerle çarpışmış ve oldukça büyük farklarla yenmiş olan Galatasaray'la Fenerin mağlûp olmaları ihtimali çok uzaktır. Bu itibarla, günün mühim maçından, İstanbulspor - Vefa çarpışmasından bahsedecemiz:

Vefa - İstanbulspor maçı her itibarla çok manidardır. Lik maçlarında Feneri yenen bu iki klübün oyuncularları aralarında kıymet farkını bugün göstereceklerdir.

İki taraftan hangisinin daha kuvvetli olduğunu peşinen kestirmek güçtür. Aralarındaki farkı iki şekilde ölçebiliriz: Bir oyuncuları ve takımların mukayesesile,diğeri de bu mevsim aldıkları neticelerle. Oyuncuların mukayesesinde iki klüp arasında bariz bir fark göremiyoruz. İkisinde de iyi, vasat, fena oyuncular vardır. Takım-

Vilâyetlerin müstakil namzetleri

(Bağı birinci sahifede) takillen namzetliklerini koydular.

Niğdede NİĞDE 23 (Milliyet) — Sabık Niğde meb'usu Galip ve Avukat Hilmi Beyler müstakillen namzetliklerini ilân ettiler.

Aydınada AYDIN 23 (Milliyet) — Dr. Ethem Vassaf ve ticaret odası başkâtibi Şerif Beyler dımdan müstakil olarak namzetliklerini vazettiler.

Kastamonuda KASTAMONU 23 (Milliyet) — Sabık meb'uslardan Dr. Suat, avukat İzzet, Kastamonulu Raşit Beyler müstakillen namzetliklerini ilân ettiler.

Kocaelide KACAELİ 23 (Milliyet) — Koncaeli meb'usluğuna müstakillen namzetliklerini vazeden zevatın esamisi şudur: 1 — Eski mutasarrıflardan Sanayi maadin banksında Ali Suat Bey, 2 — İzmitten Kaymakçı çiftliği sahibi Moralı zade Mustafa Reşit Bey, 3 — Düzce Az mimill mektebi başmuallimi Mecit Bey, 4 — Adapazarında Söğütlü müntehibi sanisi Kemalpaşa mektebi başmuallimi Hilmi Bey, 5 — Geyve Camii kebir mahallesinde Abdi Bey oğlu Dr. Celâl Abdi Bey, 6 — Adapazarı uzun çarşıda bakırcılar içerisinde Dr. İzzet Fikri Bey, 7 — İzmitte Uzunbey çiftliği sahibi Fuat Paşa zade İslâm Fuat Bey, 8 — Adapazarında avukat Seyit Ahmet Bey, 9 — İzmitte avukat asİli Zeki Bey, 10 — İktisat muharrirlerinden Halil Mithat Bey, 11 — Sabık İzmit meb'uslarından Feshane çiftliği sahibi Ali Bey, 12 — Adapazarı sabık belediye reisi Ayralı Ahmet Hüseyin Ayvattarı Ahmet Cedvet, Kepsutlu Hahsan Ferit, Gönanlı orman fen memuru Hüseyin Hilmi, Edre mitte elektrik mühendisi Enver İsmet Beyler.

İzmirde İZMİR 23 (Milliyet) — Burada müstakillen namzetliklerini koyduklarını bildirdiler.

Aksarayda AKSARAY 23 (Milliyet) — Vilâyetimizden Mustafa, Mehmet, Rıza, Reşat Beyler müstakillen namzetliklerini vazettiler.

Antalyada ANTALYA 23 (Milliyet) — Alâiyeli Arif, Antalya Ali Oğuz, Gelenbevi müdürü Sadık Beylerin müstakillen namzetlikleri ilân edildi.

Boluda BOLU 23 (Milliyet) — Esbak meb'us Hatı Tayyar, avukat Şevki Beyler müstakillen namzetliklerini koydular.

Balikesirdeki müstakiller BALIKESİR 23 (Milliyet) — Vilâyetimizde müstakil namzetliğini koyanlar mimar Hasan, Hadi, yeni müteakit erkânıhar kaymakamı Ali Hayri, gazeteci Vedat Hilmi, avukat Emin Vedat, marangoz Mehmet Emin, muallim Nazım, billurcu Ahmet Naci, Doktor Ahmet Hüseyin Ayvattarı Ahmet Cedvet, Kepsutlu Hahsan Ferit, Gönanlı orman fen memuru Hüseyin Hilmi, Edre mitte elektrik mühendisi Enver İsmet Beyler.

Kayseride KAYSERİ 23 (Milliyet) — Kayseriden mefusuh Serbest firka ocak reisi İmam zade Ömer Mümtaz, avukat Ahmet Tevfik, Karabey oğlu Şaban, muallim Osman, Devaliden Coşgun Osman, Bünyandan vukat Ziya, İncesudan muallim Şaban, Ankaradan mimar mühendis Hasan Hadı, İstanbuldan Liman ve elektrik şirketi mümessili Mustafa Sabri ve avukat çiftçi Wmer oğlu Hüseyin Beyler Kayseri meb'usluğuna için müstakillen namzetliklerini koymuşlardır.

lardan Nazım Ziya Bey istifa etmiştir. İstifası sureti şudur: Heyeti teftişine riyaseti alyesine Efendim, Cümhuriyet Halk fırkasına mensup ve programına sadık olduğum cihette müstakillen meb'usluğa koymuş olduğum namzetlikten feragat ve sarfı nazar eylediğimi arz ederim.

Güzel sanatlar akademisi muallimlerinden

NAMZETLEN FERAGAT

larm cem'i kıymetleri noktasm da, görüşümüz Vefa'ya daha ziyade mütemayıldır.

Bu mevsimde yaptıkları maçıları hafızamızda canlandırmca, İstanbulspor daha iyi görünüyör. Filhakika, İstanbulsporun Feneri oynadığı oyuna, Vefa'nın Beykoza oynadığı oyuna arasında Vefa aleyhine bir fark görülüyor.

Öğüçlerimize atılan gol adetlerini koymuyoruz. Teknik mü kayeselerle gol adedinin kıymeti üçüncü plânda kalıyor. Daha ziyade oyun tarzları he saplıyoruz. Meseleye bu tarafından bakarsak İstanbulspor faik görünüyor. Nitekim bu iki takım Fenerbahçe'yi yenerken, Vefa daha sıkışmış bir oyun göstermiştir.

Yukardanberi yazdığımız şekilde muhakeme edilince, İstanbulspora şans vermek lüzüm geliyor. Fakat bir de Vefa iyi oynama tutaragi tutarsa, bütün hesaplar altüst olur. Mâlüm ya! Vefa bazen bir yirmi dakika oyun oynar... Dayanamak pek güçtür. Nasıl ki Fener bile tutaragi tutmuş Vefa'ya dayanamamıştır. F. K.

Operatör Nedim, ressam Arif, İstanbulda eczacı Hilmi, Millî Müdafada Hâkim Şakir, Bursa muallimlerinden Tevfik, Tavşanlı Mustafa Hikmet, Uşakta avukat Remzi Beyler.

KONYA 23 (Milliyet) — Mütakil namzetler şunlardır: Hulki, Haydar, İhsan Ziya Cedvet Muhlis, Zihni Beyler.

AFYONKARAHİSAR 23 (Milliyet) — Burada müstakil mab'usluk için şimdiki kadar namzetliğini koyan olmamıştır.

TEKİRDAĞ 23 (Milliyet) — Saat 14 esbak meb'uslardan Rahmi, Keşanlı Zati Beylerle Cafer Tayyar Paşa şimdi Tekirdağ intihap heyeti teftişine sine müracaatla müstakillen namzetliklerini koyduklarını bildirdiler.

Aksarayda AKSARAY 23 (Milliyet) — Vilâyetimizden Mustafa, Mehmet, Rıza, Reşat Beyler müstakillen namzetliklerini vazettiler.

Antalyada ANTALYA 23 (Milliyet) — Alâiyeli Arif, Antalya Ali Oğuz, Gelenbevi müdürü Sadık Beylerin müstakillen namzetlikleri ilân edildi.

Boluda BOLU 23 (Milliyet) — Esbak meb'us Hatı Tayyar, avukat Şevki Beyler müstakillen namzetliklerini koydular.

Balikesirdeki müstakiller BALIKESİR 23 (Milliyet) — Vilâyetimizde müstakil namzetliğini koyanlar mimar Hasan, Hadi, yeni müteakit erkânıhar kaymakamı Ali Hayri, gazeteci Vedat Hilmi, avukat Emin Vedat, marangoz Mehmet Emin, muallim Nazım, billurcu Ahmet Naci, Doktor Ahmet Hüseyin Ayvattarı Ahmet Cedvet, Kepsutlu Hahsan Ferit, Gönanlı orman fen memuru Hüseyin Hilmi, Edre mitte elektrik mühendisi Enver İsmet Beyler.

Kayseride KAYSERİ 23 (Milliyet) — Kayseriden mefusuh Serbest firka ocak reisi İmam zade Ömer Mümtaz, avukat Ahmet Tevfik, Karabey oğlu Şaban, muallim Osman, Devaliden Coşgun Osman, Bünyandan vukat Ziya, İncesudan muallim Şaban, Ankaradan mimar mühendis Hasan Hadı, İstanbuldan Liman ve elektrik şirketi mümessili Mustafa Sabri ve avukat çiftçi Wmer oğlu Hüseyin Beyler Kayseri meb'usluğuna için müstakillen namzetliklerini koymuşlardır.

lardan Nazım Ziya Bey istifa etmiştir. İstifası sureti şudur: Heyeti teftişine riyaseti alyesine Efendim, Cümhuriyet Halk fırkasına mensup ve programına sadık olduğum cihette müstakillen meb'usluğa koymuş olduğum namzetlikten feragat ve sarfı nazar eylediğimi arz ederim.

Güzel sanatlar akademisi muallimlerinden

NAMZETLEN FERAGAT

Kâğıtkane çayırının satılması reddedildi

Kâğıtkanede İmrâhor köş-
kü etrafındaki Kâğıthane çayı-
rının, orada yapılması mükar-
rer nebatî yağlar fabrikasına
satılması hakkındaki İstanbul
vilâyetinin teklifini Dahiliye
vekâleti kabul etmemiştir. Ve-
kâlet çayır, mesire mahalli ol-
masına binaen teklifi reddet-
miş ve çayırın, mesire mahalli
olarak muhafazası ile belediye
namına tapuya raptını bildir-
miştir.

SOÇETA ITALYANA DI SERVIST MARİTİMİ

ITALYA va-
puru 28 Nisan
salı (Sitmar, Le-
vant Ekspres)
olarak (Pire,
Napoli, Marsil-
ya ve Cenova) ya gidecektir.

UMBRIA vapuru 30 Nisan
perşembe (Rodol, Mersin, İsken-
deron, Trablus, Beyrut, Hayfa,
İskekeriye, Mesina, Napoli ve
Cenova) ya gidecektir.

ASUNZIONE vapuru 6 Mayıs
çarşamba (Burgaz, Varna, Kö-
stence, Sulina, Kalas ve İbraile
ye gidecektir.

ATLANTID vapuru 7 Mayıs
perşembe (Napoli, Marsilya ve
Cenova) ya gidecektir.

Tafsilât için Galatada merkez
rihtim hanında umumî acente-
sine müracaat. Tel: Peyoğlu
771 - 772 ve ya Beyoğlunda
Perapalas altında Natta Nasyo-
nal Türkîş turist acenâye
Telefon Beyoğlu 3599 yahut
İstanbulda Eminönünde İsmr
sokağında 8 Numarada acente
vekiline müracaat.
Tel. İstanbul 776

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata köprü
Başı B. 2362 Şube Acentası:
Sirkeci Mühürdar zade hanı 22740

İzmir sür'at postası
(Gülcelal) vapuru 26
Nisan pazar 14,30 da Galata
rihtiminden kalkarak İzmir'e
gidecek ve çarşamba sabahı
gelecektir.

Kiralık kahve ocakları

Kadıköy, Haydarpaşa, Mo-
da, Kalamış, Adalar, Anado-
lu ve Yalova hattına işleyen
vapurların kahve ocakları
mütezimliği bir sene müddet-
le ve her aylığı peşinen ver-
rilmek üzere bilmüzeyede ki-
raya verilecektir. Kat'i ihale-
si 14 mayıs 931 perşembe
günü icra kılınacağından talip
olanların % 10 depozito-
lariyle levazım müzeyede
komisyonuna müracaatları.
İki sene için de teklif ka-
bul edilir.

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI

KARADENİZ MUNTAZAM
VE LÜKS POSTASI
Dumlupınar

vapuru Pazar günü
26 Nisan akşamı
saat 18 de Sirkeci rihtiminden
hareketle doğru Zongul-
dak, İnebolu, Ayancık, Sam-
sun, Ordu, Giresun, Trabzon,
ve Rize azimlet ve aynı işke-
lelere uğrayarak avdet ede-
cektir.

Yük, yolcu için Sirkeci'de
Meymenet hanındaki acenta-
hancesine müracaat.
T. İst : 2134

Çocuk Haftasında Çocuğunuzu Para biriktirmeye başlatınız.

İŞ Bankasından Bir KUMBARA alınız.

Gelecek sene çocuk haftasında
Çocuğunuzun da birikmiş bir
çok parası olur.

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem

Baro riyasetinden:

Aşağıda yazılı hususun müzakeresi için hey'eti umumiyeye 25-
4-931 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te içtima edece-
ğinden rüfekanın yevm ve saati mezkûrda Baroyu behemehal
teşrifleri rica olunur.

Ruznamei müzakerat:

- 1 - Müddeti hitam bulan birinci ve ikinci reislerin intihabı.
- 2 - Müddeti hitam bulan sektez meclis azası yerlerine âza intihabı

Devlet Demiryolları İdaresi İlanları

İdaremize ait olup görülen lüzuma mebni 15-V-31 tarihinde
Filyosta bulundurulması icap eden 10 adet muhtelif vagon ile bir
det firyon H. P. rihtiminden alınıp Filyosa nakil ve ihraçı pazarlığa
koymuştur.

Pazarlık 26-IV-31 pazar günü saat (10) saat onda H. P.
mağazasında icra kılınacaktır.
Talip olan vapur şirketlerinin H. P. mağaza müdürlüğüne mü-
racaatları ilan olunur.

Bursa Böceçilik enstitüsü Müdürlüğünden:

Üç mikroskopla ipeçkilğe ait yedi kalem alat ve bir otoklav
bir müberrit kasa ve epi diyaskop cihazının münakasası aleniye ile
mübayaası yirmi gün müddete münakaşaya konulmuştur. Taliple-
rin şartnamesini görmek üzere Bursa böceçilik enstitüsü müdür-
lüğüne ve İstanbul Ziraat Müdürlüğüne müracaatları ve yevml
ihale olan 2 Mayıs 931 cumartesi günü saat 15 te Bursa vilâyeti
Mübayaat komisyonunda hazır bulunmaları ilan olunur.

Diplomalı bir mühendis iş arıyor

Uzun senelerden beri Türkiye'de demiryol, yol ve köprü inşaatı
meşgul olmuş diplomalı bir mühendis, güzergâh tayini tarama usulü, harita
ahza, siltasyon, nişangî teşkil, dar hatlar inşası, memleket ve şehir mesa-
haları ve bunların hesabı ile keşif muhameleleri, inşaatın murakabesini
müsaait şeraitle deruhte eder.
(Mühendis) rumuzlu İstanbul 176 numaralı posta kutusu adresine yazılmas.

Fazla para vermemek için

Mahrukatınızı yazın tedarik ediniz

KOK kömürü

Yedikule ve Kurbaldere gazhanelerinde

31 Agustosa kadar

10 ton almak üzere tonu 20 liradır.

Sipariş yerleri:

SATIE, Metro Han, Tünel Meydanı, Beyoğlu Tel. Beyoğlu 1161
Elektrik Evi, Beyazıt, İstanbul " 24318
Mühürdar caddesi No. 13-15 Kadıköy " Kad. 355/6
Müvekkilthane caddesi No. 83 " " 66
Şiketi Hayriye İskelesi No. 10 Üsküdar " " 312

Beyoğlu sulh mahkemesinden:

Petro Çelendi ve Kostantin Vla-
hos efendilerin şayan ve müştrek
mutasarrif oldukları Kasımpaşada
Hacı Ferhat mahallesinde Aynalı
Çeşme Sürüri Mehmet efendi soka-
ğında 38 mükerrer 38 ve 57, 59
cedit numarolu mas dükkan kargir
bir apartmanla aynı mahallede altı
ocak sokağında bir methalden girilir
ve bir çatı altında 20 ve 24 cedit
numarolu ahşap hanelerle diğer 26
cedit numarolu hane ve gayri müf-
rez bahçeleri hükmen izale şüyu
zammında açık artırma ile satılğa
çıkartılmıştır

1 - Gayri menkulün apartma-
nın 38 bin lira, haneleri 6300
liradır.

2 - Gayri menkulü mezkûrdan
apartmanın 3 katlı olup: Birinci katta
iki daire olup yedi oda iki mabâh
2 kiler iki helâ, ikinci katta iki daire
olup dokuz oda iki mabâh iki kiler
iki helâ, Üçüncü katta iki daire
olup dokuz oda iki mabâh iki kiler
iki helâ, Dördüncü katta iki daire
olup sektez oda iki mabâh iki kiler
iki helâ, Beşinci katta iki daire olup
beş oda iki mabâh iki kiler iki
helâ zemin katında on kömürlük ve
iki ufak koridor ve kapıcı odası
elektrik terkos tesisatı vardır. Diğer
yirmi ve yirmi dört numarolu bir
çatı altındaki hane iki katlı ahşap
altı oda iki kiler iki mabâh terkos
ve elektrik tesisatı mevcuttur. Yirmi
altı numarolu iki katlı ahşap hane
olup dört odalı bir koridor bir
mabâh bir helâ elektrik terkos
tesisatı mevcuttur.

3 - Tapuca sivil ve gayri sivil
hak satışları tarihi ilândan itibaren
yirmi gün zarfında evrakı müsbitle-
lerle mahkemeye müracaat etmeleri
lâzımdır, aksi takdirde satış bedeli-
nin paylaşılmasından haric kalılar.

4 - Artırmaya iştirak edebil-
mek için yüzde yedi buçuk teminat
göstermek lâzımdır.

5 - Mezkûr gayri menkuller-
den apartmanın ayrı ve bir methale
tabi hanelerde ayrı olmak üzere ta-
rihi ilândan itibaren bir ay zarfında
yani yirmi altı mayıs 1931 salı günü
saat on beşte.

Beyoğlu sulh mahkemesinde sa-
ulacaktır. Talip olanların tarihi mez-
kûrda 929-6183 numaraya müraca-
atları ilan olunur. Şubece mukayyet
şartname herkesin okuya bileceği
surette apaktır. İbu gayri menkul
kiymeti muhamesini üzerinden ve
en fazla bedel veren zeten uhdesine
braktır. İhalesi üstüne icra kılınan
zat beş gün zarfında artırma bedeli-
ni vermede mecbur, aksi takdirde
ihale fesh ve müteakip muamele
için ihtiyar olunacak masarif ve zarar
ve ziyân vefalız anadan tazmin edilir.

Kum ve kireçten mükemmel bir
inşaat taşı istihsal eden bir
Sun'i Değirmen Taşı
fabrikasının tesisi ile
Kum Madenlerini
faideli bir surette işletebilirsiniz
Tafsilât, katalog v. s. meccanen verilir.

MASCHINEN-FABRIK **KOMNICK** G.M.B.H.
DEUTSCHLAND ELBING

Büyük Tayyare Piyangosu

4. üncü Keşide 11 Mayıs 1931 dedir.

Büyük ikramiye 45,000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000

10,000, 8,000,

Liralık ikramiyeler

ve 35,000

Liralık bir mükâfat vardır..

İstanbul ithalat gümrüğü müdürlüğünden:

Kilosu	Cinsi eşya
540	Pamuk mensucat
253	Âdî kumaş
31 Pak.	Muhtelif cins eşy.
35 Kilo	Yağ
16 adet	Köhne sandal ve balık kayığı
8 Parça	Muhtelif mensucat

Balâda miktarları muharrer eşya 25-4-931 tarihinde İstanbul
ithalat gümrüğü müdüriyeti satış komisyonu tarafından bilmüzeye-
de satılacağı ilan olunur.

İ L Â N

OSMANLI BANKASI gişeleri, Mayısın

2 nci cumartesi gününden itibaren işarı ahire kadar, zirde mu-
harrer saatlerde açık bulunacaktır:

1 - GALATA İDAREİ MERKEZİYESİ:

Eyâmî adiyede, saat 9 1/2 tan 16 ya kadar
Pazar günleri, saat 9 1/2 tan 12 ye kadar.

2 - YENİ CAMİ ŞUBESİ:

Eyâmî adiyede, saat 9 1/2 tan 16 ya kadar.
Pazar günleri, saat 9 1/2 tan 12 ye kadar.

3 - BEYOĞLU ŞUBESİ:

Eyâmî adiyede, saat 10 dan 12 1/2 ga kadar
saat 14 ten 16 ya kadar.
Pazar günleri, saat 9 1/2 tan 12 ye kadar.

İstanbul Belediyesi İlanları

Şehzadebaşında Hoşkadem mahallesinde 13 oda ve bir dersha-
neden ibaret Ankaralı İsmail Efendi medresesi bir seneden üç se-
neye kadar kiraya verilmek için müzayedeye konulmuştur. Taliple-
rin şartnamesini görmek için her gün Levazım müdürlüğüne mü-
zayedeye girmek için 36 lira teminat akçeleriyle beraber ihale gü-
nü olan 21-5-931 perşembe günü saat on beşe kadar Encümen
daimiye müracaatları.

Kadirga yokuşunda Şehitmehtem paşa medresesi bir seneden üç
seneye kadar kiraya verilmek için kapalı zarfla müzayedeye kon-
muştur. Taliplerin şartname almak için her gün Levazım müdür-
lüğüne müracaatları 58 liralık teminat makbuzile şartname ve tek-
lif mektubunu mühürlü zarfa koyarak ihale günü olan 21-5-931
perşembe günü saat on beşe kadar Encümeni daimiye vermeleri.

Çatalca Malmüdürlüğünden:

Terkos gölü saydiye rüsumundan Çatalca malsandığına ezgayri
tesviye 2100 lira medyun Boyalık kariyesinden Hacı Salim ağa
zade Mehmet Efendi ve kefilî Hacı Salim ağa zade Ahmet ve
İsmail Efendilerin teminat gösterdikleri Deli Yunus çiftliğindeki
1504 dönüm tarla ile 480 hisse itibarile 243 hisse fındalık deyni-
nin temini istifası için 18-4-931 tarihinden itibaren yirmi gün
müddetle müzayedeye çıkarıldığından talip olanların Çatalca idare
hey'etine müracaat eylemeleri ilan olunur.

Elektrik tesisatı münakasası

Asma fidanlıkları müdiriyyetinden:
Göztepe asma fidanlığında yapılmasına lüzum görülen elektrik
tesisatı 25 nisan 931 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14te
ihalesi icra edilmek üzere münakaşaya konulmuştur. Talip olanların
keşif ve şartnamesini görmek için her gün ve münakaşaya iştirak
için de yevml ihalede müessesatı iktisadiye mübavivat komis-
yonu (defterdarlık binasında) müracaatları.

Müteessir

olmayınız!

KREM PERTEV

Sizin de gâip olmak üzere bulunan
güzelliğinizi ihya edecektir. Krem Per-
tev'in cilhanşumul şöhreti esasız değildir.

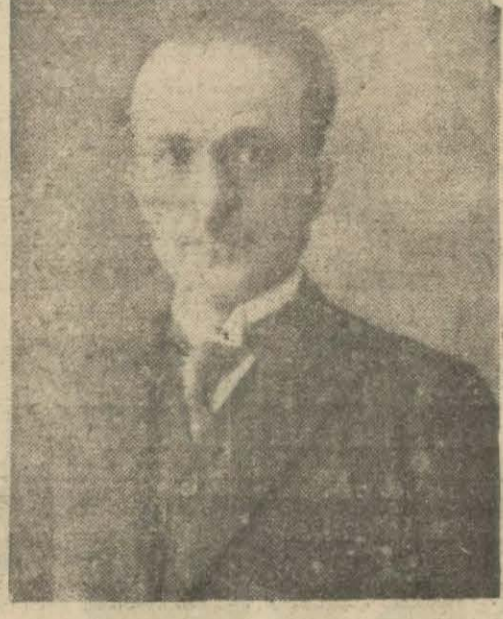

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı umumî
Müdürlüğünden:

Kükürt satın alınacak

Mühim miktarda kükürt mübayaaya olunacağından talip olanların
Galata'da Keşefi handa umumî müdürlüğün imalât şubesine mü-
racaatları ilan olunur.

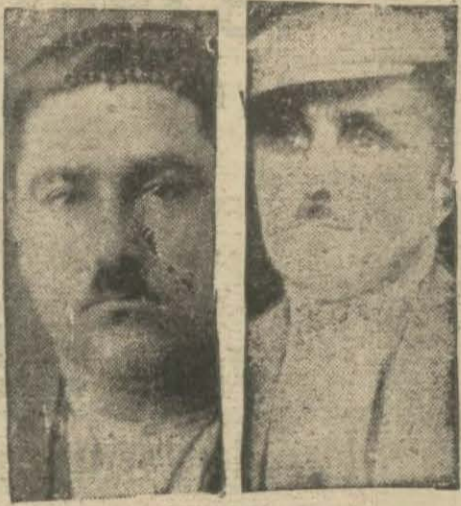
Cumhuriyet Halk Fırkası namzetlerinden bir kaç sima

Sıra ile soldan itibaren: Mersin namzedi Süleyman Fikri Bey, İzmir namzedi Mehmet Sedat Bey, Kütahya namzedi Avukat İsmail Bey, İstanbul namzedi Hamdi Bey, Muğla namzedi Doktor Hüseyin Evni Bey, Trabzon namzedi Avukat Rıfık Bey.

Antalya namzedi doktor
Nazif Şerif B.

Kütahya namzedi Zongulak namzed
Davut oğlu Ömer B. Esat B.

Gülhane beviye muallimi Dr. Fuat Kâmil

Sevşatten avdet etmiş ve muayenehanesini Babıâli'de Türk Ocağı sırasında Süreyya Bey apartıman 4 numaralı daireesine naklederek hastalarını kabule başlamıştır.

Taksimdeki PANORAMA Bahçesi açılmıştır.

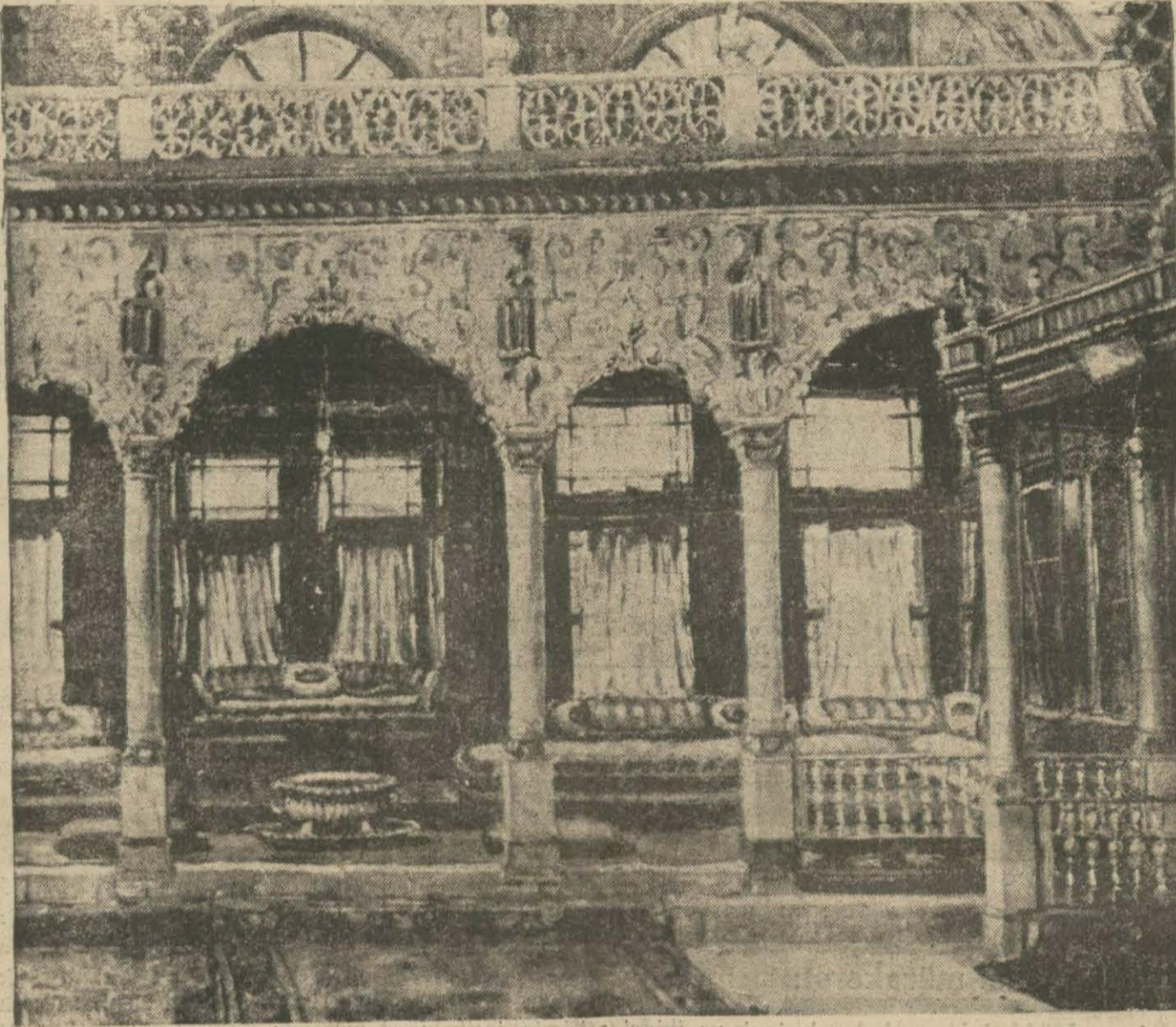
Her akşam asri
Şen Musiki Heyeti
terennüm etmektedir

Muhâsip araniyor

Anadolu'da istihdam edilmek üzere Almancaya vakif müktedir bir Türk muhâsibe ihtiyacı vardır. Taliplerin derecelik iktidar ve tercüme halleriyle tekliflerini natuk fotoğraflarıyla birlikte 532 posta kutusu Galata adresine göndermelerini ilân olunur.

Fereh sinemada

Bugün bu gece 3 kumpanya birden tiyatro sinema, varyete hafız Bürhan Bey konseri Hermine hanım büyük piyango.

İngiliz sefirresi Ledı Klark cenapları ahiren Topkapı sarayında iki güzel eser vücude getirmiştir. Bu eserler mezkûr sarayda teşhir edilecektir. Yalnız daha evvel Pariste ve Brükselde görülecektir. Bu yağlı boya tablolarından birisinin fotoğrafını derc ediyoruz. Bu resim, Topkapı sarayı harem dalresinde muayede salonudur.

Ankara namzedi Adana namzedi
Abdullah B. Ömer B.

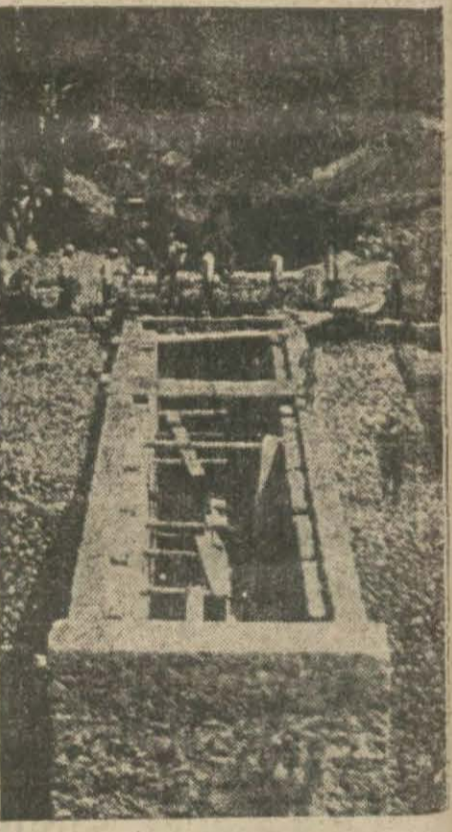
Ankara namzedi
Esref B.

Ecnebi memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka Kommerçiyala Italyana

Sermayesi 700,000,000
(İhtiyat akçesi:
580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahlar
çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranız kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimse için kulnaamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

Mudanyada:Sn menbaında yapılan Kapıdağ hazinesi faaliyetine dair bir intiba

Edirne'de 23 Nisanda resmi kûşadı icra edilen ve kenc heykeltıraş Kenan Ali Bey tarafından vücude getirilen Gazi Hazretlerinin heykeli

SİNEKLER, bir çok çocukların beş yaşına varmadan ölmelerine sebebiyet veren çocuk ishâlinin sırayetinin başlıca amilleridir. Sinekler aynı zamanda her sene binlerce kişinin ölümüne badî olan tifo hastalığını bulaştırdıkları gibi kuş palazı, iskarlatın ve hatta verimin bile vasıtâ sırayetleridir. Sinekler müzehrefatta yaşar ve oradan doğrudan doğruya yemeklerin üzerine konar. Onun için eviniz ve kendiniz onlara karşı masun bulunmanız lâzımdır.

Flit, sinek, sıvrısinek, pire, karınca, güve, tahtakurusu gibi haşaratı ve bunların tohumlarını imha eder. Haşaratı öldürür fakat insanlara aslâ zararı yoktur. Kullanılması kolaydır. Leke yapmaz. Flit'i diğer haşarat imha edici eczalarla teyif etmeyiniz. Siyah kuşaklı sarı tenekeler üzerinde asker markasını isteyiniz.

FLIT POSKURTUNUZ

FLIT

Bizim istifâdenizî temin etmek maksadıyla Flit, yalnız mübârlâ tenekelerde satılmaktadır. Umumi Deposu: J. BERT ve ŞÜREKÂSİ İstanbul - Galata Voyvoda Hanı

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahzûz ve paraya çevrilmesi mukarrer Galatada Voyvoda caddesinde Agopyan hanında 12 numaralı odada mevcut işlemeli kristal camlı ceviz kütüphanesi ve yazıhanesi yazı makinesi ve sair 26 4-931 tarihine müsâdid pazar günü saat dokuz buçukta (9,5) satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

ANAVİ ve MAHTUMLARI

En eski ebniye boyası ticarethanesi
Merkezi Galata'da Kürkcüler 49, Tel. B. O. 1288
Şubesi İstanbul'da Alacahamam 45, Tel. 2,1233
Bilümm ebniye ve merakibi bahriye boyları, vernikleri, fırçaları vesaire.

BERMAN üstübeçi
DUKO otomobil boyları Depo ve
MORAVIA karena zehirli boyları Mümessilleri
TROPENEL - siyah tecrit boyları

VİTEL

Maden suyu böbrekleri temizler

BUDAPEŞTEYE TENEZZÜH

9 ilâ 18 Mayıs 1931

Beyelmilêl Budapeşte panayırı müdüriyeti bilümm Türkiye Ticaret ve Sanayi erbabını CUMHURİYET gazetesi idarehanesi tarafından tertip edilen tenezzühe iştirake davet eyley.

Yataklı vagon ve Macar payıtabının en mükemmel otellerinden biri olan HUNGARIA otelinde 8 gün ikamet dahil olduğu halde ikinci sınıf konvansiyonel ile BUDAPEŞTE'ye gidip gelmek fiyatı: Adam başına 150 liradır.

Macar vizesi harîç olmak üzere diğer vizelerin masrafı tenezzühçülere aittir.

Malûmat almak ve kaydolunmak için müracaat mahalleri şunlardır:
A) CUMHURİYET gazetesi idarehanesi.
B) MEMLEKETLER ARASINDA şirketi, Galata'da Çinli Rıhtım Hanında (Telefon Beyoğlu 1294/5)
C) M. EMİLLE BORS, Ticaret Hariciye Macar müessesesi morahbası: İstanbul Rallî Han No. 26 (Telefon 20601)

Bayram münasebetine 25 TAKSİTTE HER NEVİ EŞYA VERESİYE

İstanbul'da Orozdi - Bak karşısında Celâl Bey Han 33 No. Teshilat, Mentş Kasevi iştra bonolarile istediğiniz mağazalardan pazarlık ettikten sonra para yerine verebilirsiniz. Tel: 2,3946 bu gazete ile müracaat edenlere % 5 tenzilât yapılacaktır.

İLAN

Osmanlı Bankasının Galata, Yeni - Cami ve Beyoğlu Deva-iri, Kurban Bayramı münasebetine Nisanın 28 inci salı, 29 ucu çarşamba ve 30 uncu Perşembe günleri kapalı bulunacaktır.

Zayı: 320 lilerle topçu atış mektebi suvarî bölüğünden almış olduğu terhis tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Topçu atış mektebi suvarî bölüğünden Çangırılı Şaban oğlu Mustafa

Mes'ul müdür: Bürhaneddin

MUSTAFA ŞAMLI

Mahtumu Müessesatında
UCUZ EŞYA
Sergisi devam ediyor

Dr. HORHORUNİ

Beyoğlu Tokatlıyan yanında mektep sokak 35.
Her gün sabahtan akşama kadar.